

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 80 Din, za
inozemstvo 100 Din

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
mali oglaš po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vredn. po 10 Din
g. Pri večjem g.
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
ročen, pondeljka in
dneva po prezniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon šte. 50, upravitelstva šte. 328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Pred ljubljanskim shodom.

Belgrad, 27. maja. (Izv.) Na ljubljanski shod proti korupciji bodo prišli sledeči poslanci demokratske stranke: Ljuba Davidović, Kosta Kumanudi, Drago Ranković, Aca Trajković, Jeremija Radojević, Jovan Jović, Petar Debić, Milan Nikolić. — Od muslimanov: Dr. Mehmed Spaho, ali predsednik kluba Hrasnica, dalje Kulenović, Gavran Kapetanović, Mulabdić, Salih Baljić in Hadži Kadić. — Od

zemljoradnikov: Dr. Joca Jovanović.

Zagreb, 27. maja. (Izv.) Za veliki protikorupcijski shod v Ljubljani vlada v Zagrebu veliko zanimanje. Časopisje s simpatijami piše o njem. Nezadovoljni so edino samostojni demokrati in radičevci, ki skušajo shod omalovaževati. Na shod pridejo poročevalci vseh večjih listov naše države.

Narodna skupščina.

VLADNA RESOLUCIJA O »POBIJANJU KORUPCIJE«. — ZAKONSKI NAČRT O NEPOSREDNIH DAVKIH. — VLADNA VEČINA NE MISLI RESNO NA IZENAČENJE. — RAZNI ODBORI.

Belgrad, 27. maja. (Izv.) Današnja skupščinska seja se je pričela ob pol 11. V smislu sporazuma, ki se je dosegel včeraj med načelniki klubov, je skupščina brez debate prešla k glasovanju. Predložene so bile štiri resolucije: vladna, ožje opozicijske, samostojnih demokratov in hrvatsko-črnogorskih federalistov. Sprejet je bil vladni predlog s 156 glasovi proti 84. V predlogu se izreka vsilja zaupanje in se poziva, da ukrene vse potrebno za pobijanje korupcije. Resolucija določa:

1. da mora 21 članski anketni odbor v roku šestih mesecev proučiti in preiskati vsa vprašanja v interpelacijah Davidovića in Grisogona.

2. da mora ta odbor nadalje proučiti vse druge konkretne slučaje, ki bi jih navajale nadaljne interpelacije, ki bodo predložene narodni skupščini, podpisane od 25 poslancev.

3. da mora vlada izdelati in predložiti narodni skupščini osnutek zakona o korupciji.

4. da mora anketni odbor delovati tudi v slučaju, če bi bile seje narodne skupščine odgojene ali zaključene.

Po glasovanju je bil kratek odmor, da bi se načelniki parlamentarnih skupin sporazumeli o članih odbora za proučevanje zakonskih predlogov, ki so na dnevnem redu.

V odboru za proučevanje zakonskega predloga o konvenciji glede spremembe člena 393. verzajske mirovne pogodbe in za proučevanje pogodbe za trgovino in plovbo ter konvencije o živini in kužnih živinskih boleznih z Italijo, je v imenu Jugoslov. kluba poslanec Kremžar. V odboru za proučevanje zakona o podaljšanju dela zakonodajnega odbora je v imenu Jugoslov. kluba dr. Hohnjec. V odboru za proučevanje zakonskega predloga o neposrednih davkih je Vladimir Pušenjak. V odboru za proučevanje zakonskega predloga o pobijanju korupcije je dr. Hodžar.

Pri glasovanju o prehodu na dnevni red

je bilo zanimivo obnašanje radičevcev, ki so glasovali za predlog, na katerem je vlada 14. maja padla. Ob glasovanju so na račun radičevcev padale ostre besede.

Belgrad, 27. maja. (Izv.) Vlada je predložila narodni skupščini načrt novega zakona o neposrednih davkih. Načrt obsega 66 tiskanih strani. Vsebuje sledeče davke: zemljiški davek, davek na poslopja, davek od podjetij in poklicev, rentni davek, davek na podjetja, ki so zavezana polagati javne račune, dohodninski davek. Eksistenčni minimum znaša 3600 dinarjev. Davčna mera znaša do 15.000 Din 2 in pol odstotka. Pri 20.000 Din dohodka 6 in pol %, pri 25.000 Din 7%, pri 35.000 Din 8%, pri 50.000 Din 10%, pri 100.000 Din 11%, pri 150.000 Din 12%, pri 200.000 Din 13%, pri 400.000 Din 14%. Pri milijon in več se dvigne davčna mera na 15%. Davek odmerja posebni davčni odbori.

Belgrad, 27. maja. (Izv.) Za popoldne je bila sklicana seja odbora za proučevanje zakonskega predloga o izenačenju davkov. Na tej seji bi se imel odbor konstituirati. Od vladne večine je prišlo samo par radikalov, radičevca ni bilo nobenega, tako da se seja ni mogla vršiti. Splošno je prepričanje, da je ta abstinenca najboljši znak, da vladna večina ne misli resno izvesti izenačenja davkov, ampak da je to zanjo samo agitacija in demagogija.

Belgrad, 27. maja. (Izv.) Jutri popoldne ob 4 se bo vršila seja finančnega odbora. Na dnevnem redu so sledeče točke: 1. Pretres zakonskega predloga o spremembi člena 290. Finančnega zakona za l. 1926-27. Zakonski predlog ima dva člena. Po čl. 1. se smatrajo kot siromašne osebe v smislu invalidskega zakona tisti, ki plačajo letno manj kot 20 Din osnovnih neposrednih davkov. 2. Pretres o dokladah za reprezentanco velikih županov. 3. Specialni pravilniki po čl. 4. pravilnika o uporabi državnih avtomobilov.

Fiasko razorožitvene konference.

NASPROTJE MED FRANCOZI IN ANGLEŽI. — ITALIJANI O RAZOROŽITVI.

Zeneva, 27. maja. (Izv.) Izgledi na dober uspeh razorožitvene konference so splahnili skoro na ničlo. Pri zadnjih sejah je prišlo do novih nasprotstev med francoskim zastopnikom Boncourjem in lordom Cecilom. Boncour je predlagal sledečo formulacijo: »Da se omogoči hitro postopanje, ki je v kritičnih slučajih predpogoj uspeha, bi bilo potrebno, da za te slučaje ne bi bila potrebna soglasnost ampak naj bi zadostovala večina. Vsi predlogi pripravljalne komisije gredo za tem, da bi bil mehanizem Društva narodov pripraven za hitro vojaško in gospodarsko pomoč.«

O Boncourjevih predlogih se je razvila živahna razprava. Lord Robert Cecil je svoje predloge k členu 16. statuta Društva narodov umaknil z utemeljitvijo, da so načrti Paula Boncourja pokazali kam bi konferenca šla, če bi razpravljala o takih predlogih in bi vpršili zastopnikov dveh držav, ki nista članici Društva narodov. Lord Cecil se je sploh upiral, da bi komisija razpravljala o vprašanjih, ki spadajo v kompetenco sveta in skupščine Društva narodov.

Posebno značilne so izjave, ki jih je italijanski zastopnik Coppola objavil v »Tribuni«. Tam pravi: Anglosasi pričakujejo neuspeh ženevske pripravljalne konference, da bodo takoj sklicali drugo konferenco v Washingtonu, kjer se nimajo bati odpora. Njihov namen je, da odpravijo vsako oboroževanje, celo obvezno vojaško službovanje, le oni sami bi obdržali svojo kolosalno vojno moč na morju. Tem zahrbtnim nakanam se je treba

zoperstaviti. Francija, ki ima skupne tozadevne interese z Italijo je sedaj politično, diplomatsko in moralno preveč vezana za tak odpor. Prosta pa je Italija, ki ima nalogo zgrabiti ofenzivo proti demokratski ideologiji. Propagirati je treba formulo, ki zahteva enako razorožitev za vse velesile in na kopnem in na morju. Izvzeta bi bila samo Nemčija, ki ima posebne obveznosti. Čas sili, kajti z molčanjem bi mogla Italija izgubiti akcijsko svobodo. Že se zdi, kakor da bi razorožitvena komisija hotela načeti debato o omejitvah, ki se naj nalože posameznim državam. Te teze bi Italija nikakor ne mogla pripustiti v javnost.

Zeneva, 27. maja. (Izv.) Sovjetska vlada je poslala glavnemu tajniku Društva narodov več telegramov, ki jih je podpisal Litvinov. To so odgovori na različna sporočila, ki jih je tajništvo poslalo Sovjetski zvezi. Litvinov pravi, da noče razlagati svojega stališča glede kontrole nad trgovino z orožjem, glede produkcije orožja, municije in vojnega materiala. Istotako se sovjetska vlada ne more izjaviti o vprašanju potnih listov, o kodifikaciji mednarodnega prava in o konvenciji glede trgovine s sužnji. Edino izjemo napravi sovjetska vlada v vprašanju študija o razorožitvi na morju. V komite, ki bi obravnaval to vprašanje, bi bila sovjetska vlada pripravljena poslati posebnega zastopnika pod pogojem, da se sedež razprav določi v sporazumu s sovjetsko vlado.

Abd-el-Krim se je udal Francozom.

Pariz, 27. maja. (Izv.) Usoda Abd-el-Krima je bila zapečaten, ko so francoske čete zavezle Džebel Haman. S tem so Francozi dosegli svoj vojaški cilj, ki ga je postavil maršal Petain v dogovoru s španskim generalom San Jurjo za spomladansko ofenzivo. Vojni načrt se je obnesel. Abd-el-Krim se je z vso svojo družino predal Francozom. Za Briandovo vlado pomeni maroška zmaga veliko olajšavo. Vrhovni vojni svet se je sestal k posebni seji pod predsedstvom Doumerguea.

Pariz, 27. maja. (Izv.) Snoči so pričakovani v francoskih linijah prihoda Abd-el-Krima. Danes ga bodo prepeljali v Tazzo. Vrhovni poveljnik marokanskih čet je naročil, da ga sprejmejo kot vojnega ujetnika in ne kot upornika.

Fez, 27. maja. (Izv.) Danes je došel Abd-el-Krim v Iemaruem, severno od Arguis. Od tu so ga takoj prepeljali v Burest, odkoder bo odšel v Tazzo.

—o—

Pravična borba angleških rudarjev.

ANGLEŠKA JAVNOST NA STRANI STAVKUJOČIH. — VLADA PROTI PODJETNIKOM. VZAJEMNA POMOČ MED DELAVCI.

London, 27. maja. (Izv.) Denarna sredstva stavkujočih rudarjev so skoro izčrpana. Tudi delavski listi poudarjajo to dejstvo. Rudarski tajnik Cook je v svojem govoru apeliral na vlado naj povzroči, da rudarji začno z delom pod dosedanjimi pogoji. Pogajanja naj bi se nadaljevala in ko bi se obvezno dogovorili o reorganizaciji premogarstva, bi bilo mogoče razgovarjati tudi o delnem znižanju rudarskih plač. Poleg 260.000 funtov, ki jih je rudarska zveza prejela od sovjetske Rusije, so zadnje dni prispeli tudi še drugi zneski v vsoti več tisoč funtov od avstrijskih, poljskih in češkoslovaških rudarjev. Tudi v Angliji sami so delavci zbrali znatne zneske. Delodajalci so naleteli na odpor vse javnosti, ko so z izredno strogostjo odbili zadnji vladni posredovalni predlog. Sedaj je javnost prepričana, da podjetniki nikdar niso resno mislili pristati in sodelovati na izvršitvi načrta, ki ga je izdelala vladna komisija. Celo »Times« se začel napadati podjetnike. Imenuje jih »obskurante«, ki nimajo sposobnega in uvidevnega vodstva. Liberalni »Star« pra-

vi, da podjetniki postopajo, kot bi živeli v 12. stoletju. »Manchester Guardian« pravi, da se podjetniki sploh ne menijo več za sanacijski načrt, ampak se bore samo še za mir, ki bi ga oni diktirali. Položaj je na mrtvi točki. Rudarji se pripravljajo na dolgotrajno stavko. Organizirali so pomožne akcije za prehrano družin, žena in otrok stavkujočih članov. Posamezne rudarske zveze si medsebojno pomagajo. Tako so rudarji v Derbyshire poslali tovarišem v Nottinghamshire desetisoč funtov kot prvo pomoč.

Javnost je proti pričakovanju stopila na stran stavkujočih rudarjev. Zato prinašajo časopisi tudi razkritja o neposrednem povodu splošne stavke. »New Statesman« poroča, da so se Baldwin, Birkenhead in sir Arthur Steel Maitland do zadnjega hipa borili za mir, Churchill, Newille, Chamberlain, Bridgeman, Amery, sir Johnson Hicks in sir Cunliffe Lister pa so zagrozili z izstopom, če ne bi vlada nastopila proti delavcem s prisilnimi sredstvi. Šele nato je Baldwin moral popustiti.

Pred stavko drž. uslužbencev v Avstriji?

Dunaj, 27. maja. (Izv.) Avstrijska republika je zopet v težki krizi. Kanceler Dr. Ramek je odgovoril deputaciji državnih nameščencev, da vlada nima finančnih sredstev, da bi mogla pristopiti k rešitvi plač državnega uslužbenstva. Obljubil je sicer, da bo zadevo kot nujno predložil ministrskemu svetu, vendar drugega pozitivnega odgovora tudi na opetovane pozive delegatov ni mogel dati. Med državnimi nameščenci je ta odgovor vzbudil razumljivo razburjenje. Zveza državnih nameščencev podarja, da tira vlada z večnim odlaganjem tega vprašanja svoje uslužbence v vedno večjo bedo. Uslužbenci s sedanji plačami ne morejo živeti. Vlada se na drugi strani sklicuje na mednarodne obveznosti avstrijske republike. Proračun se pod nobenim pogojem ne sme prekoračiti, ker bi se v tem slučaju zrušilo sanacijsko delo in vsi uspehi finančne obnove bi prišli v nevarnost.

Pogajanja med vlado in nastavljenici so se

že lansko leto trikrat razbila. Sedaj grozi zveza državnih uslužbencev s stavko. Vsa avstrijska javnost izraža velik strah, da ne bo mogoče pravočasno najti sporazumne rešitve. Položaj je toliko kočljiv, ker vlada hoče zaprositi za popolno odpravo mednarodne kontrole nad avstrijskimi financami. Ta prošnja bi brezdvomno propadla, če bi nastopila stavka državnih nameščencev, ki bi avstrijski kredit zopet odločno zmanjšala.

Dunaj, 27. maja. (Izv.) Državni nameščenci še niso zaključili pogajanj o zahtevah, ki jih kot minimalne hočejo predložiti vladi. Med posvetovanjem je prišlo do ostrih nastopov med zmernimi in radikalnimi zastopniki. Zmerni hočejo pogajanja zavleči do prihoda zveznega kanclerja iz Zeneve. Nižje kategorije zahtevajo zvišanje zaslužnih podpor, ki naj bi potem služilo za podlago za končno ureditev plač. S tem pa bi bile višje kategorije prikrajšane v korist nižjih.

Medparlamentarna gospodarska konferenca v Londonu.

London, 27. maja. (Izv.) Medparlamentarno konferenco je otvoril angleški trgovinski minister Cunliffe Lister in poudaril, da je največ problemov sedanjega časa gospodarske narave. Konferenca se mora pečati z najrazličnejšimi gospodarskimi panogami: plovba, premogarstvo, poljedelski krediti in trgovinska zakonodaja. Dr. Hilferding je v imenu nemške delegacije izjavil, da hoče njegovo zastopstvo z iskrenim sodelovanjem pospeše-

vati cilje konference. Vojna leta so razdrli vse zveze in čas je že, da narodi zgrade nove mostove in se združijo k delu za gospodarsko obnovo. Nemška delegacija upa, da svet ne bo več videl take nesreče kakoršna je morala doživeti sedanja generacija.

Konferenca je izvolila komisijo, ki naj prouči svetovno trgovino premoži in o tem poroča na prihodnji konferenci.

—o—

Zaupnica francoski in belgijski vladi.

Bruselj, 27. maja. (Izv.) Pri prečitanju vladnega delovnega programa je bila vladi s 126 glasovi proti 8 glasovom izrečena zaupnica.

Pariz, 27. maja. (Izv.) Na socialističnem kongresu v Clermontu je večina sklenila, da odklanja vsako nadaljnje podpiranje vlade. Socialistični parlamentarni klub je danes sklenil na svoji seji, da takoj stavi interpelacijo na vlado glede finančnega položaja. Glede debate o položaju v Maroku zahtevajo, da se ta za 14 dni odstavi z dnevnega reda.

Pariz, 27. maja. (Izv.) Poslanska zbornica je potem, ko je staval Briand vprašanje zaupnice, odgodila razpravo o interpelacijah s 320 proti 209 glasovom.

Volitve v Romuniji.

Bukarešt, 27. maja. (Izv.) Iz notranjega ministrstva javljajo, da bo razdelitev mandatorov po dosedaj znanih rezultatih sledeča: Vladna stranka 290 mandatov, liberalci 18, Cuza 8, blok narodne in kmetijske stranke 76, komunisti in socialisti nobenega mandata.

Bukarešt, 27. maja. (Izv.) V mestu je dobila vladna lista 8564 glasov, liberalci 3622, protisemitska stranka 955, agrarci in nacionalisti 820, komunisti 717, socialisti 578 glasov. Udeležba je bila zelo slaba. Samo 35 odstotkov je volilo. Tudi po drugih mestih je bila udeležba na tej višini. V Temesvaru je vlada dobila 55 odstotkov glasov. V Aradu je dobila vlada 3198, nacionalisti 1196, komunisti 1653, liberalci 231.

Vsem poštenjakom!

Dejstvo je, da se je pri nas v vseh panogah državnega življenja korupcija strahovito razpasla. Javni organi pišejo že leta in leta o tem žalostnem pojavu povojne dobe. Kažejo na konkretne slučaje, navajajo osebe, tožijo o uradniškem aparatu, ki je vdan korupciji. O korupciji govorijo zastopniki ljudstva, člani vlade priznavajo, da obstoji korupcija in tožijo o pogubnem vplivu, ki se ravno radi tega javlja na vso državno upravo, na vse državno življenje. Doživeli smo celo to, da je celo sodišče in sicer belgrajsko sodišče dokumentarno dognalo in ugotovilo, da je sin bivšega ministrskega predsednika bil veliki mojster v raznih korupcijskih aferah. Vse to je ugotovljeno, vse to je znano, o vsem tem se povsod govori, o vsem tem se razpravlja na odgovornih in neodgovornih mestih. Vse obsoja korupcijo, vse se zgraža nad njo. Ali korupcija — tatvina državnega denarja, upravljanje državne lastnine, podkupovanje državnega aparata in državnih organov — vse to živi naprej, se razkošno razvija, šopiri in celo raste.

Kje je iskati vzrokov za to? Ali je mar korupcija, ali so mar korupcionisti močnejši kot država in močnejši kot narod, ki trpi pod korupcijo? Kako je to mogoče, ko vendar vsi odgovorni in neodgovorni faktorji obsojajo ta nezdrav izrastek na živem organizmu državnega življenja? Kako je to mogoče, ko je vendar jasno, da pod tem trpi avtoriteta vlade, ugled države in blagostanje državljanov? Kako je mogoče, da ne zadene onih, ki tako strahovito izrabljajo državo, njen ugled in njeno premoženje, zaslužena kazen? Ali ni nobene sile v državi, ki bi bila kos tej nemoralni protidržavni kužni bolezni?

Ce bi sodili po tem, kar se je dosedaj dogajalo, bi resnično mogli le dvomiti, je li mogoče ozdraviti okuženi organizem in uvesti poštenost v javno življenje. Dokaz za to so zadnje debate v narodni skupščini, ko so se pretresale interpelacije o raznih korupcijskih aferah. Ali moremo smatrati za resno delo nekaterih strank, ki so v tem velevažnem vprašanju menjavale svoje sodbne od dneva v dan in zopet druge kazale sicer naznanj velikansko ogorčenje, ko pa je bilo potreba pokazati dejanje, so pa vse izigrale! Izigrale so parlamentarizem, izigrale resnost tega vprašanja, izigrale avtoriteto ljudstva in vlade v tem vprašanju. Dogodki so pokazali, da je mogla korupcija živeti, da se je mogla razvijati in da more še sedaj nemoteno živeti samo radi tega, da bi dobila v visokih krogih in strankah pasivno, če že ne aktivno pomoč. Kako moremo drugače označiti zadnji sklep narodne skupščine o interpelacijah, ki se nanasajo na korupcijske afere, nego s tem, da boče skupščinska večina stigmatizirane korupcioniste štiti, če že ne direktno štiti, pa njihovo obsodbo kolikor mogoče zavleči ali pa celo onemogočiti. Ali moremo sploh smatrati Radičevu stranko za resno bojovnico proti korupciji, če smo doživeli ta žalostni prizor, da je ta stranka glasovala pred dobrim tednom proti istemu predlogu, ki ga je danes z obema rokama sprejela in s svojim glasovanjem sankcionirala? Ali ni po vsem tem, kar se dogaja, naravno, če nekateri sodijo, da ima pri nas korupcija domovinsko pravico in da je ni sile, ki bi mogla uspešno nastopiti proti njej?

In vendar je ena sila, ki je močnejša kakor vsi korupcionisti in kakor vsi pomagači korupcionistov. To je živa in zdrava sila naroda, ki je najmočnejši in najsilnejši in ki bo tudi kos tej težki nalogi, da uveljavi svojo voljo za poštenost in poštenje vsepovsod. In ta narod je zdaj pozvan, da nastopi svojo zmagoslavno pot, da podere vse ovire in brezpogojno uveljavi svojo pošteno voljo. Narod se bo odzval, narod bo prišel, narod bo povedal odkrito in brezobzirno svoje mišljenje! V tej svoji odločitvi se ne bo prav nič oziral na brezvestne klevete ne naših domačih ne drugih klevetnikov, ki sedaj obrekujejo in opravljajo poštene ljudi in poštene stranke, da bi se za temi obrekovanji in klevetami sami skrili in prikrili svoje grehe in svoje koruptivne afere.

»Jutro«, glasilo slovenskih zagovornikov korupcije, si kaj marljivo prizadeva, da bi nekoliko odvrnilo pozornost od odločne borbe, ki je potrebna v interesu naroda in v interesu države. Ali se mar gospodje v demokratski stranki boje, da ne bi zopet prišli na dnevni red razne svinčene afere, afere z Jadransko banko in afere, o katerih je pisal belgrajski »Radikal«? Ali se zaradi tega boje veličastnega nedeljskega protestnega zborovanja, ker čutijo sami slabo vest in ker so prepričani, da se mora koncem koncev tudi proti njim obrniti oči borbenikov proti korupciji? Ali ni še v spominu, kaj je narodna skupščina sklenila v znani aferi Thurn-Taxisa? Ti ljudje hočejo nekaj namigavati in podtikati, hočejo pritaženo očitati drugim korupcijo. Zakaj ne poveste odločno in odkrito, tako kakor se možem spodobi? Kar veste o kateremkoli, povejte in sicer tako jasno, da boste za to tudi odgovarjali pred sodiščem! Mi vam garantiramo, da bo vam dal vsakdo iz naših vrst priložnost, da boste mogli svoj material jasno in precizno pred sodiščem iznesti in dokazati. Junaki, na dan!

Ali pa ni vse to govorjenje in pisanje diktirano samo iz gelega strahu pred voljo vsega poštenega ljudstva, ki hoče napraviti

red in ki hoče, da se krivci kaznujejo, pa naj se zovejo kakorkoli! Prizadevanja te gospode, da bi preprečila ali zmanjšala veličastnost nedeljskega shoda, so zaman. Ljudstvo izve, da je sedaj napočil trenutek, ko mora nastopiti in ko mora odločno povedati svojo besedo. In če se izvestni ljudje boje nedeljskega shoda in se iz bojazni borijo proti njemu, naj vedo, da bodo na nedeljskem shodu zastopani poštenjaki, pa naj pripadajo katerikoli stranki. Nedeljski shod je shod poštenjakov, vseh, ki hočejo red, poštenost in nepodkupljivost, ki hočejo, da se izkorenini največje zlo v državi. Nedeljski shod ne bo strankarski shod, kakor ga hoče naslikati gotova klika. Na ta shod so povabljeni od strank, ki vodijo v parlamentu boj proti korupciji, poštenjaki vseh strank. Naravno je, da je vabiteljica Slovenska ljudska stranka, ki v tem boju ni zadnja in ki ima pri Slovencih gotovo tudi legitimacijo, da pozove poštenjake, pa naj že pripadajo katerikoli stranki, na javno manifestacijo proti korupciji. Gotovo ima legitimacijo, da pozove v družbi z drugimi strankami tudi pristaše drugih slovenskih strank, da se te nedeljske manifestacije, ki ni in ne bo in noče biti strankarska manifestacija, sigurno udeležijo.

Ce »Jutrova« klika hujska proti shodu, če ne želi veličastne manifestacije proti korupciji, je to samo dokaz, da ne mara in noče boja proti korupciji. To pa ne bo oviralo prav nikogar. Mi radevolje pustimo mrtvecem njihove mrtvece pokopavati, nedelja pa bo dan živih, dan borbenih ljudi, ki hočejo novo, zdravo in pošteno državno življenje v mogočnem in zadovoljni državi. Zato, poštenjaki, na svidenje na manifestacijskem shodu v nedeljo v »Unionu«!

Izjava poslanca Pušenjaka.

Ker so samostojni demokrati v listu »Jutro« na način, ki kompromitira politika, komentirali moje odlikovanje, sem primoran podati sledečo izjavo:

V nedeljo, 23. maja sem v Mariboru izvedel iz časopisov, da sem kot član finančnega odbora na predlog finančnega ministra odlikovan. To moje odlikovanje se je predlagalo brez moje vednosti. Ako bi za predlog vedel, bi odlikovanje vnaprej odklonil. Izjavljam, da odlikovanje ne bom sprejel in podarjam, kar je iz mojih govorov v finančnem odboru, v narodni skupščini in v posebnem mišljenju dovolj razvidno, da sem vedno nastopil proti previsokemu proračunu, proti pretirani preobremenitvi, proti zapostavljanju prečanskih krajev, posebno Slovenije, da sem se zavzel za zboljšanje gospodarske in finančne politike in glasoval proti proračunu za 1926—27 in proti vsem prejšnjim proračunom, odnosno dvanajstinam.

Belgrad, dne 26. maja 1926.

Vladimir Pušenjak, nar. posl.

POGAJANJA RADI ŽELEZNIŠKIH TRANZITNIH TARIFOV.

Split, 27. maja. (Izv.) Tu so se začela pogajanja med jugoslovanskim, mažarsko in italijanskim komiteto za ureditev železniških tranzitnih tarifov med Jugoslavijo, Italijo in Mažarsko.

TEŽAVE ŠIBENIŠKEGA OBČINSKEGA SVETA.

Šibenik, 27. maja. (Izv.) Novoizvoljeni občinski svet se nikakor ne more sporazumeti pri volitvi župana. Govori se, da bo prišlo do razpusta in da se bo imenoval občinski komisar.

Italijanska prosvetna politika.

Rim, 27. maja. (Izv.) V večerajnji seji je senat razpravljal in odobril prosvetni proračun. Noben senator se ni zavzel za vpoštevanje najelementarnejših pravic narodnih manjšin na šolskem polju. Senator Rajna je priporočal, da se uvede v Poadižju pouk v francosini, senator Morpurgo je priporočal, da naj vlada z denarno in moralno podporo omogoči italijanske tečaje za drugorodce v novih pokrajinah.

Naučni minister Fedele se je v svojem govoru znova dotaknil šolskega vprašanja v novih pokrajinah. Rekel je: »Italijanska vlada ne dovoli nikakega razpravljanja o svoji pravici, da vzgaja državljane v nedavno priklapljenih pokrajinah v italijanskem jeziku. Superiornost naših metod in pouka je dosegla popolno zmago in prav ta zmaga je vzbudila toliko srditih opazk tostran in onstran Alp.« Tečaje za neitalijane bo vlada pospešila.

V svojem govoru je minister Fedele priznal, da boj proti analfabetizmu v Italiji še davno ni dobojevan, posebno v nekaterih pokrajinah. Prav tako so otroška zavišča še zelo redka, posebno v južnih provincih. (Namesto da s poitalijančevanjem šol ubijajo visoko razvito šolstvo in kulturo v Julijski Krajini, kjer ni analfabetov, naj bi Italijani raje skrbeli za prosveto med svojim lastnim zapuščanim ljudstvom na Siciliji, Sardiniji in drugod. Tu je polje za Lego Nazionale!)

Dne 6. junija bo v Cerknici celodnevna prireditev Vrhniškega orlovskega okrožja.

Predrznost.

»Jutro« se dne 27. t. m. v notici, pisani v popolnoma pobalinskem tonu, zaganja v »Slovenca«, dolžeč ga, da ni ničesar poročal o zmagi Slovencev na mednarodni telovadni tekmi v Lyonu. Napada nas, češ, da smo čisto ignorirali zmago slovenske vrste Jugoslovenskega Sokola v Lyonu. Jezi se, da smo tako omalovaževali Slovence in slovenski narod. Sledi še nekaj ordinernih psovka na klerikalce, Rim in fizolarje, kakor se to pač spodobi za glasilo ministra n. r. dr. Žerjave.

Najbolj informirani slovenski list pa je očividno udarjen s popolno slepoto, tako da ni zapazil da je »Slovenec« dne 26. t. m., torej isti dan kakor »Jutro«, med dnevnimi novicami na vidnem mestu prinesel daljšo, celih 27 vrstic obsegajočo notico, pod naslovom: Lep uspeh slovenskih telovadcev v Lyonu, kjer o tej zmagi v jako priznanih besedah poroča, obenem pa žigosa »Slovenski Narod«, ki je bil popolnoma zamolčal, da je Šumi Slovenec, imenujoč ga dosledno »Jugoslovenec«.

Kaj pa »Jutro«? Ta list, ki nas čisto po krivici napada, da smo prezrli zmago Slovence Šumija, oziroma slovenske sokolske vrste, ta list je 26. t. m. v svojem tozadevnem, dve koloni obsegajočem poročilu, slovenstvo Šumija kakor tudi Sokola dosledno utajil! Nič menj kot 17 krat imenuje sokolsko vrsto »jugoslovensko«, nikoli slovensko, Šumi mu ni Slovenec ampak le »Jugosloven«, slovenskega sokolstva ne pozna, ampak samo »jugoslovensko«!

In ta listi se predrzne potem nam očitati, da smo prezrli Slovence Šumija in slovensko sokolsko vrsto iz Ljubljane!

Pred tako predrzno zastaja človeku kri. To je v stanu samo SDS.

Egiptovske volitve.

Kairo, 27. maja. (Izv.) Volitve so prinesle sledeči izid: Zaglulpaša 154, liberalci 25, nacionalisti 6, neodvisni 3, Istehadisti 4 mandate.

Adly Paša razpravlja z Zaglulpašo o sestavi nove vlade.

London, 27. maja. (Izv.) Volitve v Egiptu pomenijo konec celoletnega odmora v parlamentu. Zaglulpaša se je posrečilo ustvariti za volitve pregrupacijo in kombinacijo strank, ki so izšle kot zmagovalke iz volitev. Našad paša je pred pol letom razbil Angležem prijazno vladno koalicijo liberalcev in konservativcev. Liberalci so se za volitve zvezali z Zaglulisti in pritegnili tudi nacionaliste v zvezo. Po volivnem dogovoru so dobili liberalci 43, nacionalisti 9, Wafidisti (Zaglulova stranka) pa 155 volivnih okrožij. Wafidisti sami razpolagajo z dobro delovno večino, vendar bodo skušali sestaviti koalicijsko vlado. Zaglul paša sam ne misli prevzeti vlade. Kot ministrska predsednika se imenujeta Adly paša in liberallec Zarvat paša. Zaglul paša kot šef svoje parlamentarne skupine hoče voditi usodo bodoče vlade.

Razne nesreče.

Tokio, 27. maja. (Izv.) Zadnji izbruh vulkana Tokahi je povzročil 8.700.000 jenov škoda. Porušeni so 33 mostov, 730 hiš razdejanih, železniška proga je na razdaljo 3 km pretrgana in cesta istotako na razdaljo 6 km.

Tokio, 27. maja. (Izv.) Pri nesreči na severnem Japonskem, kjer je voda opustošila mesto Kitaura, je bilo porušeni 114 hiš. Pet moških in 13 žena je našlo smrt v valovih. Nesreča je bila tem groznejša, ker se je dogodila ponoči.

Melbourne, 27. maja. (Izv.) Pri nesreči, ki se je dogodila pri trčenju dveh električnih vlakov pri Canfieldu, je bila ena oseba mrtva, 22 oseb pa ranjenih, med njimi mnogo težko.

Georgetown, 27. maja. (Izv.) Na obrežnem parniku Essekebo je v bližini Demovara nastala eksplozija, pri kateri je bilo 7 oseb mrtvih in 25 ranjenih. Parnik so prepeljali v luko Georgetown.

Napad na kitajskega poslanika v Moskvi.

London, 27. maja. (Izv.) Na kitajskega poslanika v Moskvi Teng-juskinga je bil izvršen atentat, ko si je ogledoval vojne arzenale. Poslanik je ostal živ.

Zaprti poljski generali.

Varšava, 27. maja. (Izv.) Generale Rotzwandowskega, Zagorskega in Hivinskega, ki so se borili na strani Witoszeve vlade, so prepeljali v zapore v Vilno, kjer bodo izročeni vojnemu sodišču.

V nedeljo 30. maja MLADINSKI DAN „Jugoslov. Matic“

Ob 9:30 akademije v gledališčih in kinu „Matica“.

Ob 11:30 obhod mladine po mestu.

Beleške

△ Ves iz se je Žerjav jutranjik radi protestnega shoda proti korupciji, sklicanega od SLS. Koliko se to trudi, da bi odvrnil enega ali drugega svojih bravcev, da ne bi šel na shod. V svoji naivnosti misli »Jutro«, da dandanes pri pametnih ljudeh še kaj užge, ko trobi, da je to »klerikalni« maneuver. Ravno danes smo slišali reči gospoda (ki notabene ni pristaš SLS): »Ker že »Jutro« toliko zabavlja na ta shod, no, pa pojdem še jaz tja.« Sicer ni »Jutrovo« strastno agitiranje proti temu shodu popolnoma razumemo; saj je vendar patentiran režimski list in kot tak ne more in ne sme biti na strani akcije, ki pomeni obsodbo režima. A ko bi znalo »Jutro« vsaj resno vršiti svojo kampanjo proti temu shodu; toda njegovo pisarjenje je že tako otročje, da vzbuja v resni naši javnosti zgolj pomilovanje. Tako piše triumfalno: »Klerikalni protikorupcijski shod se že krha...« češ, ker gre g. Ljuba Jovanović, ki je imel tudi priti v Ljubljano, v nedeljo v Sombor, ker bo namreč tam shod njegovih pristašev. Če ne v Ljubljani, bo pa g. Jovanović govoril proti korupciji v Somboru. To je popolnoma vseeno. S tem energična akcija naše opozicije proti korupciji ne bo prav nič zmanjšana. Tudi dr. Korošca bi »Jutro« rado nekaj zafrkavalo, češ v Ljubljani bo proti korupciji protestiral, v Belgradu je pa molčal. Seveda je tudi ta prav jutrovska neumna in hudobna. Več ko samo enkrat je dr. Korošec najostreje nastopil vudi v Belgradu proti korupciji; še nedavno v svojem velikem skupščinskem govoru. Sicer pa vprašamo »Jutro«: Zakaj pa g. dr. Žerjav ni še nikoli besede znil proti korupciji, ne v Belgradu in ne v Ljubljani? In zakaj ne priredi SDS kakega protikorupcijskega shoda? Mi bi to le odobraval in ne bi taki koristni akciji nasprotovali, kakor dela to »Jutro«.

△ Z nesramnimi lažmi skuša »Jutro« odvrniti pozornost javnosti od shoda proti korupciji. Tako ponavlja že v stotih laž, da je »Slovenec« dobival od avstrijske vlade podporo, sklicujoč se na trditve rajnega dr. Šustersiča, dasi se je ugotovilo, da je le-ta brez vednosti kogarkoli dobil od nekega ministra neki denar, ki ga je izročil potem, ne da bi bil kdo kaj zahteval ali sploh pričakoval, predsedniku KTD, kateri ga je porabil za dijaško kuhinjo, ne pa za »Slovenca«. Istotako je nesramna laž, da je »Slovenec« dobil kakšno podporo od Davidovičeve vlade. Dobil je pač g. Schweiger, naš belgrajski poročevalec, čisto poštenim in odkritim potom 3000 frankov za pot in bivanje v Zenevi, kjer je poročal z drugimi poročevalci jugoslovanskih listov o zasedanju Zveze narodov, kar je čisto pošteno in v redu — mar so pri »Jutru« gospodu Schweigerju nevoščljivi? »Jutro« ponavlja tudi laž o Sušnikovih tovarnih listih, ko pa bodo »Jutro« prišli za jezik, bo prosilo za poravnavo!

△ Nezadosten odgovor se zdé »Narodnemu Dnevniku« naše opombe na interview g. ministra Puelja in zahteva od nas, da jasno in precizno odgovorimo, ali se povabijo na nedeljski shod proti korupciji tudi druge stranke ali pa hoče ostati SLS sama. Ne moremo na to »Nar. Dnevniku« drugega odgovoriti ko priporočiti mu, naj si vendar prečita vabilo sklicateljev shoda. Razume pa se samoobsebi, da je na ta shod povabljen vsakdo, ki je proti korupciji.

△ Nismo vsi enaki. Slovenski dopisnik »Jutarnjega lista« poroča o shodu dr. Korošca v Komendi, da »o broju učesnika itd.« »Slovenec« ne javlja ni riječ. — Poročila o cvetju, vozovih, kolesih, slavlolikih, napisih, muziki, objemanju in poljubovanju bere dopisnik lahko o Radičevih in sedaj o Pribičevićevih shodih.

Naša politika

△ Ljuba Jovanović v Somboru. Prihodnjo nedeljo ima Ljuba Jovanović veliki shod v Somboru. Poleg njega govore še Nastas Petrović, Mihajlo Ranković, dr. Arandjelović in dr.

△ Razcep med zagrebškimi radikali. Zagrebški radikali, ki so bili od pašičevcev izključeni, so osnovali svojo lastno organizacijo in o tem obvestili Nastasa Petroviča z izjavo, da bodo podpirali akcijo Ljube Jovanovića ter slične organizacije organizirali tudi drugod po Hrvatski.

△ Pretep v Dalmaciji. Povedom izvolitve novih županov so se vršile v raznih mestih demonstracije in protidemonstracije. V Šibeniku so demonstrirali zemljoradniki proti radičevcem, radičevci pa proti njim in je došlo do medsebojnih pretepov med obema grupama. Na Korčuli so se spopadli radičevci na eni, radikali in samostojni demokratje na drugi strani zaradi vprašanja državnih in hrvaških zastav. Policija in orožništvo sta vzpostavila red.

Kmetska zveza.

Kmetska zveza v Prečni pri Novem mestu je imela na binkoštni ponedeljek svoj občni zbor. Sklenilo se je soglasno, da se začne s pripravami za ustanovitev hranilnice in posojilnice v Prečni, dalje, da se dela na to, da dobi Prečna lastno pošto. Občni zbor je izrekel zaupanje Jugoslovanskemu klubu, to s prav posebnim ozirom na odločno borbo, ki jo vodi klub zoper korupcioniste. O političnem položaju je poročal tajnik Munda.

Kaj se godi doma

France Bevk ostane v zaporu.

Še pred kratkim smo poročali, da bo naš pisatelj France Bevk, ki je bil v Gorici kot odgovorni urednik »Čuka na palci« obsojen na štiri mesece ječe, radi zdravstvenih ozirav izpuščen. Takrat je Bevk napravil prošnjo, naj se mu na podlagi zdravniških izprijeval dovolj začasna svoboda, dokler ne razsodi o prizivu tržaško prizivno sodišče. Četudi bi ne bili prejeli sprva ugodnih informacij o njegovi prošnji, bi bili sklepali z vso gotovostjo, da bo človeku, ki je bolan in mora skrbeti za veliko družino, dana možnost, da se vrne med svoje in jim prinese kruha. A bridko smo se varali, ko smo stavili preveč nade v socialni čut oblastnikov. Kakor doznavamo, je bila Franceta Bevka prošnja gladko odbita. Tako ostanejo radi nedolžne šale na račun vojaškega življenja Bevkovi otroci še nadalje brez kruha in slovenskemu narodu grozi tiho gladujoča bolezen, da mu toliko prej uniči enega izmed najvztrajnejših kulturnih delavcev.

Fašizem v družini.

Fašisti so podpržavili vse; država, s katero se fašizem danes istoveti, ima prste povsod. Državni uradniki niso samo uslužbenci državne uprave, pošte, železnice itd., ampak državni robotniki so danes tudi delavci, advokati, častniki, industrialci, skratka vse, kar je organiziranega. V kompetenco novega ministrstva za strokovna društva spadajo vse strokovne organizacije. Toda država, to je fašizem, te ne zapusti in vrati tvojega urada, ampak te zvesto spremlja domov. Tam spleza tudi na še tako visoko in omreženo okno in prisluškuje. A ne, da bi pazil samo nate, on skrbí tudi za tvoje otroke in to ne samo v šoli, ampak tudi izven nje, na sprehodu, pri igri, da bi se jim ne pripetilo kaj hudega, da bi si n. pr. ne izpahnil nogo ali da bi se jim ne približal hudobni človek. Ali je kaj čudnega potem, ako je goriški šolski nadzornik vitez Rubbia prepovedal šolskim otrokom vse igre izven šole, pri katerih se zbira več kakor dva otroka? Tako je policija vdrla v prostore »Mladike«, kjer so se otroci vadili za mladinsko igro in jih s silo zapodila domov. Otroci so se jokali... In kdo bi se ne jokal? Kam že sežejo fašistovski prsti! V šoli slovenščine ni več, zasebne šole ne dovolijo, slovenska pridiga v cerkvi jih bode, ostala je še družina, a niti v družini niso več gospodar; svojega otroka ne moreš poslati ob prostih urah, kamor se ti zdi, da je prav.

Po novem dekretu bo vsakdo, ki zbira otroke tudi z najbolj idealnimi nameni, kakor n. pr. kot naraščaj kakega društva, kaznovan z zapornim dveh mesecev. Zanimivo je, kako je policija »pogruntila« »Mladiko«. Spravila je v tek šolske učiteljice. Ti so — morda z bombončkom v rokah — izpraševali otroke, kam zahajajo med prostim časom. Otroci so seveda mirno povedali, ker s svojo otroško pametjo niso mogli zapopasti, da so ljudje na svetu, ki prepovedujejo, kar je lepo in koristno.

Skrb mariborske občine zaboljšanje cest.

»Slovenec« je že parkrat poročal, kako znatno se je dvignila pod vodstvom g. župana dr. Leskovarja stavbna podjetnost mariborske občine.

Zelo veliko se trudi občina zadnje mesece za zboljšanje vseh cest, ki spadajo v njeno območje. Na vseh koncih mesta vidiš delavce, ki tlakujejo, popravljajo, nasipavajo gramoz itd.

Dne 20. junija dobi Maribor iz Kruppove tvornice v Essen motorni škropilnik. Moderni škropilnik bo obenem, ko bo škropil, jih tudi pometal. V slučaju, da bi občestni hidranti ne imeli

dovolj vode, se bo škropilnik peljal k Dravi in se tamkaj z lastnim pogonom napolnil z vodo. V slučajih požara se bo dal uporabiti kot brizgalna. Kotel za vodo se bo dal odstraniti, na motor se pritrji obod in naprava za prevažanje gramozov.

Po škropilnik se bo peljal v Essen znani mariborski strokovnjak za preizkušnje strojev g. Vogler od mestnega vodovoda. Ob priliki pregleda škropilnika si bo ogledal g. Vogler obtežilnice, katere misli nabaviti občina od Kruppove tvrdke za parni valjar, ki je izdelek omenjene tvornice.

Velika dobrota za zboljšanje mariborskih cest sta poleg parnega valjarja še traktor in drobilnik za kamenje.

Motorni traktor pelje enkrat tri meterske stote zdrobljenega gramozov iz mestne gramoznice na Teznu. Hitrost motorja znaša 15 km na uro in se bo nabavljeno traktor popolnoma izplačal že letos. Mesto bo namreč razvilo tudi za okrajni zastop 1000 kubičnih metrov gramozov.

Na ta traktor se bo pozimi pritrtil spredaj suezni plug, ki bo delal gazi po mestnih ulicah ter cestah.

Zanimiva moderna nabava je drobilnik za kamenje, ki je tudi na motorni pogon in razdrablja z neverjetno bržino debelejši gramoz v mestni gramoznici na Teznu poleg vodovoda.

Z ravnokar omenjenimi modernimi in res potrebnimi nabavami si bo Maribor v kratkem času tako popravil ter zboljšal tekom let razvožene ceste, da bodo v ponos domačinom.

Živinski umor v Zagorju.

V noči na četrtek ob dveh zjutraj je Ivanka Trebušak iz Toplice, stanujoča v kolonijah pri Zagorju, umorila svojega moža Lovra Trebušaka, zidarja pri rudniku, s sekuro. Popoldne je še delal tako zvani »Überschicht«. Zakonca se že dolgo časa nista razumela in se prepirala, bila sta oba vdana pijanci. Vzrok je menda iskati v tem, da mož ženi ni hotel dati denarja. Zapušča pet nepreskrbljenih otrok, od katerih je najstarejši 12 let star. Okrajni sodnik Troje iz Litije se je včeraj popoldne odpeljal v Zagorje ter odredil obdukcijo. Žena je potem posteljo polila z bencinom ter hotela vse odgnati. Seveda so jo aretirali.

Samomor rejenke.

Slaviček Svatopluk, učitelj na Barju, je naznanil ljubljanski policiji, da je videla Ana Grčarjeva, ki stanuje v šoli na Barju, ko je bila zaposlena na bližnji njivi, da je prišla na bližnji most čez Iščo neka neznanca ženska. Tujka je stala nekaj časa na mostu, nato pa se je zavijela čez ograjo in skočila v vodo. Ana Grčarjeva je prestrašena skočila pokonci in je klicala na pomoč. Te klice je čul tudi učitelj Slaviček, ki je nemudoma prihitel k vodi, da bi rešil nesrečnico, toda bilo je že prepozno. Neznanka je izginila v motnih in umazanih valovih. Ob bregu pa je našel učitelj samo žensko ruto. Ob 16 pa je bilo iz Zehalove trgovine na Rudniku telefonično javljeno, da pogrešajo neko v bližini stanujočo dekle. Učitelj je pokazal domačim ruto, ki jo je pustila samomorilka na bregu in po ruti so jo spoznali. Je to 20 letna rejenka Jožefa Gerščakova, ki je služila pri Matiji Kumarju na Rudniku št. 85. Na njenem domu so dobili pismo tele vsebine: »Draga Micika Prinčar! Preden sem odšla, bi se rada prišla posloviti od Tebe, ali nisem mogla, zato pismeno opravi. Odpusti, ako sem Te kdaj razžalila. Bila sem Ti zvesta prijateljica do smrti, sedaj pa mi je boljše umreti, kakor živeti. Torej z Bogom, ljuba Mic! Pozdravi Jelico in Albino. Ta prstan pustim Tebi in imej ga za spomin od mene. Poljub Tebi Micika! — Zakaj je dekle izvršilo samomor, še niso ugotovili. Povedali pa so, da je bilo dekle v zadnjem času jako klavirno in otožno in da je izvršila deklica, ki je bila sicer priljubljena, samomor v duševni zmedenosti. Truplo so včeraj popoldne po-

tegnili iz Išce in popoldne prepeljali v mrtvašnico v Rudnik.

Težka nesreča radi napačne vožnje.

V noči od torka na sredo je zavozil 49 letni kmet Franc Koko iz Lajteršberga na cesti med Pesnico in Mariborom v tovorni avtomobil. Vozil je na napačni strani ceste in ker se ni mogel več izogniti, ga je avto zadel ter vrgel pod kolesa. Zlomil mu je desno nogo in dobil je tudi nevarne poškodbe na glavi. Prvo pomoč mu je nudil šentiljski zdravnik dr. Morocutti. Poškodbe so zelo resne in bo težko ostal pri življenju.

Rokovnjači nadaljujejo svoj posel.

Povsod po deželi se množijo vlomi in tatvine. Največ se jih zgodi na Kočevskem. Tam so napravili pri Antonu Kramerju na Kočevski Beli okoli 70.000 Din škode. Domačini pravijo, da so opažali sumljive tujce, ki so se klatili po okolici in trdijo, da so prišli ti ljudje od juga in da so že na prvi pogled sumljivi in pa taki, da bi človek kar zbežal pred njimi. V njihovi družbi so videli tudi več žensk. Sumijo, da so ti lopovi pobegli kaznenci in pa vojaški begunci, njihove tovarišice pa delomržne, tatinske vlačuge. Ljubljanska policija sumi tovariše teh tičev tudi v okolliu Ljubljane, kamor se posebno v Mestnem logu ali na Posavju kaj radi skrivajo taki elementi. Policija je že pri zadnji raciji napravila dober plen in upajmo, da se ji bo v kratkem posrečilo očistiti še ostala skrivališča teh nevarnih družb, ki stalno ogrožajo mesto in okolico.

Tragikomična zgodba.

(Napačna mati in dvomesečni »novorojenček«.)

Blizu Trbovelj živi pri nekem posestniku ženska, ki mu gospodinj. Oba se dobro razumeta, otrok pa nimata, dasi si jih želita. Ženska, brihtna glava, si pomaga po svoje. Izve, da se v Trbovljah nahaja zakonski par, ki ima nezakonskega otroka. Oče tega otroka je neki rudar, s katerim je bila svoj čas pobežnila, da živi z njim skupaj, a jo je zapustil. Žena se je vrnila v Slovenijo, tu povila v bolnici otroka, nato pa odšla z otrokom k svojemu možu, s katerim sta se lepo pomirila. Zdaj se je gori omenjena gospodinja, ki si želi otroka, s to ženo domnila, da ji svojega otroka odda — gospodarju je bila že poprej natvezla, da je v blagoslovljenem stanju — odšla z doma v »porodnišnico« in se čez tri dni vrnila z otrokom h gospodarju, ki je seveda bil ves srečen ter ni opazil, da je »novorojenček« že dva meseca star! Prišla je botrica in otrok je bil drugič krščen. Toda veselje je bilo kratko. Zadeva je prišla na dan in bo imela svoje posledice.

Kako so blizu Žužemberka „merjasca“ lovili.

Binkoštno nedeljo se je nudil ljudem, ki so šli k deseti maši po cesti, ki vodi z Dvora, poseben prizor. Na lok ostran Krke so stavski fantje tranzirali veliko zver — divjega mrjasca. Taka divjačina se že od pamtveka ni zaklatila v naš kraj, zato ni čuda, če je dogodek vzbudil silno zanimanje. »Kdo ga je in kakoe« je šlo od ust do ust. Kmalu se je zvedelo, da je bil nek junak iz Zafare tako srečen, da je zver pobil in sicer s sekuro v vodi. Stvar je bila takale: Zver je v nedeljo zjutraj prilomastila iz hinjskih gozdov naravnost v

Kdor ne misli plačati poslanih mu stadijskih srečk, naj jih še danes vrne, da moremo postreči drugim z njimi.

Akcijski odbor loterije za Orlovski stadion, Ljubljana, Ljudski dom.

Stavčovas. Tam pa so jo napadli fantje in otroci s kamenjem in pogнали doli na travnike. Od tam jo pred preganjalci prhnila v Krko, jo preplavala ter jo mahnila proti Zafari. Pa tudi tu jo je čakala ista usoda. Pred točo kamenja se je umaknila nazaj v Krko, ker je bila sredi vode še najbolj varna. A kmalu prihitel lovec z Gomile in iz največje bližine strelja na zverino. Ta pa se za to nič ne zmeni. Poredni gledalci so rekli, da lovec nič ne zadene, bolj lahkoverni pa, da se zveri krogla ne prime, zato, ker je binkoštna nedelja. Lovec je bil že v skrbih, kaj bo, če se zver ujezi, ko mu poide municija. A rešitev je že tu! Iz Zafare prihitel junak s britko sekuro v roki. Naglo se sleče, skoči v vodo, neustrašeno plava do zveri ter ji z vso močjo zasaadi sekuro do ročaja med rebra. Zver zacvili, rdeč curek se pokaže na vodi in po nji je bilo. Mnogobrojno občinstvo, ki se je nabralo na obeh bregovih Krke in je drhtelo v strahu za junakovo življenje, se je oddahnilo in mu živahno čestitalo. Mrtvo zverino spravijo na suho ter jo takoj po lovski šegi očistijo. Toda, o jo! Ko pridejo zraven starejši in izkušeni ljudje, spoznajo, da to ni nikak divji mrjasec, ampak prav navadna domača svinja hrvatske pasme. Neki posestnik iz hinjskega Vrha je bil prejšnji dan kupil štiri prašiče od nekega prekupeca v Zagradcu ter jih gnal proti domu. Med potjo mu je pa eden ušel v gozd, ker je bil pač varen hrvatskih šum. V nedeljo zjutraj je šel mož begunca iskati, sled ga je pripeljala v Stavčovas, kjer je našel ravno na kolone. Junak iz Zafare je pričakoval nagrado in njegovi domači so z vso resnostjo trdili, da mu ne odide. In res, zvečer je prišla. Lastnik je junaku predložil račun za ubito žival, okoli 6000 kron, katere ima plačati v izogib tožbe. Tako se je lovska sreča naenkrat spremenila v smolo. Hudomušneži trdijo, da zato, ker je šel junak na lov mesto k maši.

NAPAD NA LJUBLJANČANA V VLAKU.

Na progi Zagreb—Split med postajama Zrmanje—Knin je neki tolovaj napadel Karla Hribnika iz Ljubljane, mu odvzel 300 Din in srebrno uro ter v boju težko poškodoval. Ko so prihiteli na vpitje na pomoč iz drugega vagona, o storilec ni bilo nobenega sledu.

NAJDENA UTOPLJENKA.

Na Otočah so našli 26. maja zjutraj vtopljenjo Antonijo Zajc, po domače Matijevo iz Zgornje Lipnice 14, stara 21 let. Ponesrečila se je v Čajnarju, ko je nesla v mlin v Globoko ter zdrsnila v Savo.

VLAM V KREKOVO KOČO NA RATITOVCU.

V Krekovo kočjo na Ratitovcu je bilo pred kratkim vlomljeno. Zlikovci so odnesli iz koče devet kocov. Ves ostali inventar se pa nahaja v dolini. Poškodovano so vrata in ključavnice. Iz poškodb je razvidno, da so vlomilci odprli vrata s sekuro. O preizkušnji ni ne duha ne sluha.

PREDRZNA TATVINA NA CESTI.

Pekovski pomočnik Ivan Kaud, ki je uslužben v Ljubljani na Cesti v mestni log 21, se je vračal prednočnim okoli 12 z glavnega kolodvora proti domu. V rokah je nesel srednje velik zavoj, v katerem je imel perilo, obleko in nekaj domačih jestvin. Med potjo je pristopil k njemu neznan dečko in mu rekel: »V imenu zakona te aretiram!« Kaud je seveda malo debelo pogledal, nato pa je odvrnil neznancu: »Saj ti nisi noben policaj, kaj hočeš od mene? Zgin!« Neznanec pa je ugotavljal, da je civilni stražnik, brskal je nekaj časa po žepu, kot bi iskal legitimacijo, med tem pa je naenkrat iztrgal Kaudu iz rok zavoj in izginil v temi.

SAMOMOR OROŽNIKA S POMOČJO BOMBE.

Orožnik Trifun Katanič je pobegnil od straže na Strumnici. Radi dezertacije in tatvin je bila izdana za njim tiralcica. V neki gostini v Somboru ga je eden izmed gostov spoznal ter pozval, naj se javi sam oblastem. Boječ se posledic, je Katanič zažgal bombo, ki ga je popolnoma razmesarila, drugim gostom se pa k sreči ni pripetilo ničesar.

Fran Šuklje:

Po Sredozemskem morju

15. maja 1926.

XII.

Na otoku Elbi in v Napolju.

Zgodaj zjutraj smo zapustili Genovo ter se ob lepem vremenu in mirnem morju vozili s prva tik ob genovski obali. Pred nami ligurški Apenin, na njegovem vznožju vse polno obljudenih krajev, nepretrgana vrsta hiš. Dan prej mi je pravil šofer, da šteje Genova že pol milijona duš, odkar so razširili mesto na levo in desno ter pritegnili celo vrsto prej samostojnih občin. Rad verjamem, saj tujec v istini nima pojma, kje se Genova prične in kje se neha.

Rapallo in S. Margherito smo videli dokaj blizu, nič kaj simpatično nismo pozdravljali teh dveh krajev, ki imata žalosten sloves v naši zgodovini. In dalje, mimo vojne pristanišča Spezzia, mimo Livorna že v večji razdalji ter na jug proti otoku Elbi! Tam se vsidramo pred glavnim mestom Porto Ferrajom. Zakaj nas niso pustili do »mola«, nam je bila uganka, saj smo videli več italijanskih ladij, velikosti našega »Karadžordža«, ki so smele izkrcati kar na obrežju. A Italijan hoče bržkone svojim ljudem preskrbeti nekaj lir za sluzluka in zato smo morali s krova doli v barke in z njimi šele na kopno. Velikopotezno to pač ni!

Otok Elba je za Italijo edini kraj, kjer se koplje železna ruda ter ima vsled tega raz-

vito kovinsko obrtnost. Ali nas niso zanimali plavži in tvornice, temveč hoteli smo tja, kjer je veliki Napoleon, premagani stoprav potem, ko je nesreča v Rusiji uničila veliko njegovo armado ter se je cela Evropa dvignila proti njemu, sameval celih deset mesecev, predno je še enkrat udaril ter poskušal bojno srečo. Uro hodja je iz Porta Ferraja do skromnega Napoleonovega bivališča! Seveda nikakor ni točno, ako se govori in celo čita o »prvem prognavstvu« Napoleonovemu na Elbi. Tam ni bil interniran kot »pregnanec«, užival je vladarske časti, odločili so mu letnih 2 milijona frankov za njegove potrebe, pustili cesarski naslov in bataljon njegove junaške garde — ali primerjaj borne hišice, kjer je stanoval oni, ki je obvladal pol Evrope, s sijajem pariških Tuilerij in razumel boš, da velikan Napoleonovega kova ni mogel zdržati na odkazanem mu pritlikavem prostorčku!

Stal sem v njegovi spalnici, videl sem posteljo, v kateri je spal največji človek, kar jih pozna svetovna zgodovina. Globoko zamišljen sem zapustil Napoleonov dom, v bujnem parku sem odtrgal rožico, ki sem jo vzel seboj kot mali spomin na velikega moža!

Iz mojih sanjarij so me zbudili veseli slovenski tovariši. Ogledali smo si dve cerkvi v Porto Ferraju, od katerih ena hrani posnetek Napoleonovega obraza na smrtni postelji, nekoliko se šetali po ulicah italijanskega mesta, potem smo jo pod umnim vodstvom ljubljanskega »južnega« hotelirja zavili v pristno laško »tratorijo«. Oj ti preklicani vinski pridelek z Elbe, sladki muškat in duhteči »Cin-

zano«, s tako vnemo smo te študirali, da smo skoraj zamudili napovedani čas odhoda! Uže je parna sirena v drugič zatulila na »Karadžordžu«, ko je našo žejno družbo pripeljala barka do parnika. Vsi drugi izletniki so že bili pri skupni večerji, sedaj se približemo še mi, pevajoč pesmico »Plavaj, le plavaj ti moja barčica!« Nepopisni »haló« in burno ploskanje sledilo je slovesnemu našemu nastopu, začetek je bil najveselejšemu razpoloženju, ki je trajalo do pozne nočne ure. Potem še nekaj sprehoda na palubi, uživanje krasne južne noči in — mirno sladko spanje v tesni kabini!

Drugi dan popoldne nas je pozvali pilot privedel v napolitansko pristanišče. Privezali so »Karadžordža« par metrov od »mola«, očitno iz sebičnih namenov, da so »barkaroli« zaslužili nekaj lir za prevažanje na kopno. Tako smo prišli srečno v mesto, o katerem Italijan veli: »Napoli vedi e poi mori!« Ali odkrito rečeno, mene je hladnega pustila vsa bajna lepota napoljskega zaliva in enako se je godilo vsem našim izletnikom. Prenasičeni smo že bili naravnih in umetnih krasot, postali smo nekako topi in brezobčutni. Potem pa je morda na nas nepovoljno uplivala dotika z južnoitalijanskim življenjem.

Kajti južni Italijan se bistveno razlikuje od svojega severnega rojaka. Piemontez, Lombard, Toskanec, — ni dvoma, da so to ljudje, prežeti stare kulture, delavni, solidni, nad vse uljudni! V Genovi in v Porto Ferraju so se tudi nam jugoslovanskim izletnikom nasproti vedli skozinskozi dostojno, niso pretiravali s svojimi cenami, niso nadlegovali z beračenjem.

Ali v Napolju! Takoj se vidi, to je drug rod, mešanica iz tolikih pasem, po mojem uverjenju popačen. Napolj samoposebi, mesto kričečih kontrastov! Sijaj po velikih ulicah, »via nazionale«, »via Roma«, blešč in bogastvo, a po drugem delu mesta nepopisna nesnaga in pa smrdljiva revščina. Malo predokusa smo dobili drugo jutro, ko smo se slovenski izletniki po naročenih avtomobilih peljali proti Ve zu v u in v slavni Pompeji. Točno ob 6 zjutraj smo odrinili. Videli smo tedaj Napolj v jutranjem negljižu. A ta ni bil nič kaj vabljiv za kulturnega človeka. Snaga in skrb za zdravstvo, nepoznane reči! Povsod smo videli krav« in koze, ki so jih prignali iz okolice ter kar sredi ulic molzli, z višjih nadstropij so po vrveh spuščali doli »cayne« s prazno posodo ter jo z mlekom napolnjeno zopet gori vlekli, in kako so izgledala krajva vimeni! Ali po mesnicah, kar črni roji muh na razpostavljeni govedini in teletini! In še več! Tam je sedela pred hišo skrbna mati, držala glavo sinku ali hčerki in z mirno točnostjo ubijala ono živalsko zalego, katero Hrvat imenuje »laziće«. A najbolj mi je imponiral v svoji hladnodušnosti deček kakih 10—12 let, ki je kar ob cestnem robu čepeč opravljal svojo potrebo, zvedavo se ozirajoč po belih čepicah naših izletnikov, katerim je za to razodeval sicer pokrita dela »kar je naravno, to ni sramotno!« — očitno svoja telesa. »Naturalia non sunt turpia« se napolitansko ljudstvo drži tega načela.

Že smo ven iz mesta, na vznožju ognjebljuvniha Ve zu v a, vedno še bruha iz svojega žrela. Zavijemo io v Rezini gori do

Dnevne novice

★ **Pij XI. za slovenski katoliški tisk v Ameriki.** Rev. K. Zakrajšek, ustanovitelj slovenskega nabožnega mesečnika »Ave Maria«, ki izhaja v Lemontu Ill., je prejel po nadškofu kardinalu Mundeleinu sledečo pismo državnega tajništva v Vatikanu: Iz Vatikana, 27. februarja 1928. Dragi, častiti oče: Prijetna dolžnost mi je, sporočiti Vam, da je Sveti Oče z veseljem zvedel o Vašem sodelovanju pri več katoliških listih, tiskanih z odobrenjem Njega Eminence, kardinala nadškofa iz Chicaga. Njega Svetost je posebno veselilo, ko je izvedel, da se skrb za duhovno branje ljudi iz Slovenije in Slovaške v njihovem lastnem jeziku in iz srca podeljuje Vam in vsem, ki so združeni z Vami pri tem zaslužnem delu, apostolski blagoslov. — Z zagotovilom mojega odkritega spoštovanja sem Vaš, dragi, častiti oče, v Kristusu vdani V. kardinal Gaspari. — To pismo priča o res očetovski skrbi Pija XI. za vse vernike širom sveta.

★ **Kralj Aleksander se udeleži 26. in 27. julija v Olovcu slovesnega odkritja spomenika jugoslovanskim vojakom-junakom, ki so dali svoje mlado življenje za svobodo domovine.**

★ **Nepreklicno 30. maja ob 3 popoldne** se bo vršilo žrebanje loterije za Orlovski stadion. Zato prosimo, da se izkupiček takoj nakaže, neprodane srečke pa naj se pravočasno vrnejo. Srečke, ki ne bodo vplačane do nedelje, 30. maja do 3. ure popoldne v pisarni loterije za Orlovski stadion, oziroma za katere ne bi bil vsaj 20. t. m. oddan denar na pošto, se v slučaju zadetka ne bodo priznale. Akcijski odbor za Orlovski stadion, Ljubljana, Ljudski dom.

★ **Časnikarski kongres** se vrši letos v Dubrovniku z raznimi izletji v Boko in Črno goro.

★ **Zveza jugoslovanskih mest.** Med zagrebško in belgrajsko občino se je dosegel sporazum za enotno delovanje v vseh občinskih vprašanjih. V Belgradu se bo v kratkem vršila širša konferenca predstavnikov najvažnejših naših mest, kjer bi se zgradila podlaga za bodočo zvezo jugoslovanskih mest in se nadaljeval razgovor o občinskem zakonu.

★ **Umrli je 26. majnika v St. Petru pri Mariboru** g. Anton Flucher, bivši župan, dolgoletni občinski odbornik in član krajnega šolskega sveta, 73 let star. Rajni je nad 20 let potrpečljivo prenašal bolezen na nogah, ki je tudi povzročila njegovo smrt. Pogreb bo v soboto, 29. majnika ob 9. uri dopoldne.

★ **Smrt znanega obmejnega rodoljuba.** V občini Vosek pri Mariboru je umrl 20. majnika znani obmejni rodoljub Franc Rajšp. Pokojni je bil premožen ter spoštovan posestnik, več let župan in svetovalec v občini Vosek. Dosegel je starost 76 let in bil priljubljen radi darežljivosti in dobrohotnosti pri vseh domačih občanah in sosedih. Pogreb blagopokojnega je bil veličasten in je dokazal pokojnikovo priljubljenost. Bodi mu lahka, obmejna zemlja slovenska!

★ **Iz srednjošolske službe.** Za upravitelja na mariborskem državnem ženskem učiteljsku je imenovan dr. Matej Potočnik, profesor I. drž. gimnazije v Ljubljani.

★ **Imenovanje.** Za nadzornika ministrstva narodnega zdravja v Ljubljani je imenovan dr. Milan Vukičević, doslej nadzornik v Nišu.

★ **Velika slavnost pri Mariji Pomagaj v Ameriki.** V Lemontu, slovenskem frančiškanskem samostanu, katerega samostanska cerkva je posvečena Mariji Pomagaj in je za ameriške Slovence to, kar so za nas Brezje, delajo velike priprave za kresno nedeljo, 27.

gostilne »Nuova casa bianca« — tam se je razdelila naša družba. Jaz sem bil že prej sklenil, da ne pojdem na Vezuv, vleklo me je v Pompeji, ki sem si ga hotel ogledati v miru. Potem pa mi ni ugajal načrt mojih tovarišev, jezdit na konjih do vrha, sedaj ko te železnica brez truda privede gori do žrela. Vezuv je visok 1100 m, »Casa bianca« malo nad 100 m, celo to razdaljo premagati na konju — preveč za moje stare kosti! Istega mnenja sta bila tudi »Božja milost« in »južni« hotelir ter dvojica naših dam sta se nam pridružili. Ostala tovaršija pa se je odločila za ježo. Prignali so v prav kratkem času sedemnajst mršavih konj in »kavalkada« se je pričela. Ali pravi užitek je bil, s terase naše gostilne si ogledati naše pogumne jezdecce! Gosposi Rozi so prvo spravili na konja, pač ne brez težave in — morda tudi ne brez strahu, ki ga je pa pogumno premagovala. Naš gorlenjski »Benjamin«, izkušen kavalierist, si je takoj prisvojil edino dobro žival ter jo spretno zajahal, potem g. Živilji, ki je s svojo telesno težo hrbitišče krivil ubogi mrcini, poleg njega naš »bančni general«, ki nikakor ni preslabo zgledal na svojem konjčicu in g. K. a. t. a., ki je bila dvakrat tako lepa kot amazonka — oh, kakšni prizori in koliko smeha in radosti! Toda kavalierija odjaše in naša petorica se najprej vsede v hladno sobo ter določa nagrt za Pompeji. Da bi duševno to delo bolj uspelo, smo si privezali duše z ono vinsko pijačo, ki jo imenujejo »lacrimae Christi« »Kristusove solze«. In resnici na ljubo, dobi se pristnega v gostilni »Nuova casa bianca«, obdani od sveže lave, ki je l. 1916. gostilničarju zasula klet in zadušila trideset konj!

junija t. l. Ta dan bodo slovesno kronali podobo Matere božje, a kronanje bo izvršil ljubljanski knezoškof dr. A. B. Jeglič, ki pride v Lemont z ostalimi slovenskimi udeleženci evharističnega kongresa v Chicagi.

★ **Pozor trafikantje!** Na našo pritožbo zaradi kovanega drobiža je delegacija ministrstva financ z št. 236-3 to zadevo predložila v odločitev Generalnemu inspektoratu. Papirnat drobiž po 25 p, 50 p in 1 dinar mora sicer trafikant v plačilo prevzeti, ga pa ne sme več izdajati strankam, marveč vsega odvajati tuk. blagajni, kakor je predpisano za obrabljene novčance.

★ **Pristojbine pri izterjavanju neposrednih in posrednih davkov.** Po členu 173 finančnega zakona za proračunsko leto 1926-27 se pobirajo pri izterjavanju neposrednih in posrednih javnih davkov (dajatev) v vsej kraljevini tile izvršbeni stroški: Za pisarni dolžniku dostavljen opomin po 1 paro od vsakega dinarja dolžnega državnega davka (dajatve); za izvršitev popisa (rubežen) premičnin za zaostale državne davke (dajatve) po 2 pari od vsakega dinarja dolžnega davka poleg pristojbine po tar. post. 79 zakona o taksah in pristojbinah. Stroški za izvršitev popisa se izterjajo seveda samo tedaj, ako se je popis v istini tudi izvršil. Ti stroški pa ne smejo biti nikdar manjši kakor 20 dinarjev.

★ **Umrli je v četrtletju po kratki in mučni bolezni** g. Fr. Tiringier, posestnik na Šmarjetni gori pri Kranju. Vzor-možu daj Gospod svoj večni mir in večno luč, žalujoči družini pa tolažbo!

★ **Spomini, napisal Josip Lavtižar, 1926.** Samozaložba. — Kakor izvemo, izide le dni iz peresa znanega pisatelja župnika Josipa Lavtižarja iz Rateč, ki je med Slovenci gotovo prepotato največ sveta, knjiga Spominov, ki obsegajo dolgo in najrazličnejših doživljanje bogato dobo 1851—1926, torej 75 let! Tu najdemo popisano ne samo življenje avtorja in njegova potovanja po Španiji, Italiji, na Danskem, v Skandinaviji, Egiptu, Siriji in Palestini, v Ameriki in na Ruskem, nego tudi z njim zvezane važne politične dogodke in epoke naše domače cerkvene in kulturne zgodovine. Koliko je samo popisanih življenj duhovnikov, ki so pastirovali v Sloveniji, pa tudi drugih oseb in koliko je s tem pisatelj ohranil dragocenih podatkov poznejšim zgodovinarjem! Znan je tudi prijetni in živahni slog pisateljev, radi česar bodo njegovi »Spomini« gotovo našli veliko število odjemalcev!

★ **Avto iz Kranja na Jezersko** začasno ne vozi, ker je v popravilu; čez osem dni bo zopet vozil.

★ **Prevedba desinfektorjev v Sloveniji.** Vest o postavitvi desinfektorjev iz skupine zvančnikov za služitelje je potrjena. V kratkem jim bo higienski zavod v Ljubljani izročil nove dekrete, ki jim bodo poleg nižjega čina določili tudi manjše službene prejemke. Ministrstvo narodnega zdravja, ki je svoječasno potrdilo pravila za desinfektorsko šolo in uvrstitev izprašanih gojencev med zvančnike, je postalo nenadoma mnenja, da izpit ne odgovarja strokovni izobrazbi. Tukaj gre za ureditev mesečnih prejemkov in je treba »štediti« tam, kjer je plača že itak pičlo odmerjena. Zato odrekajo strokovno izobrazbo desinfektorjem ne glede na njihovo službeno odgovornost in na nevarnost, kateri so izpostavljeni. Po drugi strani pa izdajajo predpise, da smejo desinfekcijo in ciklonizacijo s strupenimi plini izvajati le izšolani desinfektorji kot strokovne osebe. Z novo prevedbo jih nadrejena oblast potemtakem ne more siliti k tem pravilom, kakor tudi ne k izvrševanju pisarniških poslov pri uradnih zdravnikih, ker se od služiteljev zahteva le najnujnejša pismenost. Najmanj pa jih more vporabljalati za opisovanje zdravstvenih nedostatkov, ki je spadalo nekda v zdravniški delokrog. Na to gospodje gotovo niso mislili, ko so postavljali desinfektorje na nižjo stopnjo. Za pošiljanje v smrtno nevarnost in v smrtno po lizolu je desinfektor dovolj izobražen, ko pa zahteva plačila za izvršeno delo, mora čakati dolge mesece, predno doživi nakazilo. Končno pa mu zadajo kľofuto in poderejo upanje v bodočnost.

★ **Finančna delegacija** objavlja, da izide »Izkaz o stanju hranilnih vlog (po knjižicah in v tekočih računih) pri regulativnih hranilnicah v Sloveniji za I. četrtletje 1926« v 50. številki Uradnega lista.

★ **Kongres Društva jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov** se vrši v Belgradu od 19. do 23. junija.

★ **Feminističnega kongresa** v Parizu se, za našo državo udeležijo Leposava Petković, Mira Živanović, Milena Atanacković in Alojzija Štebi ter nekaj delegatkin iz Zagreba.

★ **Štrajk trafikantov.** V virovitičnem okraju bodo stopili s 1. junijem vsi prodajalci tobaka v štrajk, ker jih glavna trafika v Virovitiču ozi. zastopnik sili, da morajo na vsaki zabojček 2—4 kg tobaka kupiti še karton cigaretnega papirja za ceno, ki je za deset dinarjev dražja od tovarniške.

★ **Frane Zelič,** katerega smo omenjali v št. 116. v listku »Slovenec ubit v bitki pred Damaskom«, da je neznan kam izginil, piše materi iz nekega mesta Zgornje Italije, kjer je že dalje časa v bolnišnici.

★ **Predor skozi Ivan-planino** v Bosni je napredoval toliko, da je od vsake strani prevrtane 230 m zmlje. Zaposlenih je 350 delavcev.

★ **Proslava Rdečega križa.** 6. junija se v Sarajevu proslavi z velikimi svečanostmi petdesetletnica Rdečega križa.

★ **Odstop mons. Bulića.** Na listi HPS izvoljeni občinski odbornik v Splitu mons. Bulić se je mandatu odrekel. Na njegovo mesto je stopil prof. Juras.

★ **Jugoslovanski mornarji v Franciji.** V Franciji se mudi posebna misija naših mornarjev, ki bo ogledala vse velike francoske luke in mornariške naprave.

★ **Velik dobrotnik.** Dalmatinec Albert Maragunić, sedaj v Buenos Airesu je poklonil domačemu kraju 950 funtov sterlingov — 260.000 Din v dobrodelne namene.

★ **Efektivna loterija Kat. doma v Ljubotmeru.** Od vseh strani prihajajo dan za dnem nujna vprašanja: Kaj je z našimi dobitki, že komaj čakamo žrebanja? Res, pozno se je naša loterija zbudila iz trdnega zimskega spanja; toda sedaj je vsa prenovljena, osvežena in ogreta od majniškega solca, polna življenja. Vse hoče nadomestiti, kar je zamudila. S krepkim glasom kliče vsem svojim prijateljem: Iskreno pozdravljeni, pridite k meni, ki se tako ubijate za vsakdanji kruhek, jaz vas hočem osrečiti s svojimi zakladi. Če ne morete sem, pa pošljite samo svoj naslov in vam dam za borih pet dinarjev krasno kompletno pohištvo za spalno sobo iz trdega lesa v vrednosti 7.500 Din, kolo novo, živalni stroj, pisalno mizo, 3 bl. pristnega ljubotmerskega vina, enega prašička, možko in žensko novo obleko, srebrno žepno uro, vrečo, moke itd. itd. Torej kar hitro sežite po srečkah, kajti vsakdo bi rad užival sadove naše bogate loterije. Srečke zahtevajte na naslov: Društvo Kat. dom v Ljubotmeru. NB. Loterije nismo mogli poprej izvesti, ker je bil društveni odbor preveč zaposlen s prosvetnim delom.

★ **Razpisane pošte.** Razpisane so naslednje pogodbene pošte: Brezje (IV/2), Leskovec pri Krškem (II/1), Zavrčje (III/2), Vitanje (II/2), Trzin (IV/2), S. Vid pri Ptuj (IV/1), Sv. Urban pri Ptuj (III/3), Sv. Barbara pri Mariboru (IV/1), Poljane nad Škofjo Loko (II/3), Martjanec (IV/1), Mala Nedelja (II/3), Koprivnica pri Brežicah (IV/2), Jurklošter (IV/2), Zreče (III/2), Škofljica (III/2), Krška vas (V/2), St. Janž na Dravskem polju (V/2), Mačkoveci (V/2), Hodoš (V/2). Za zgoraj navedene pošte prosijo lahko poleg sedanjih poštarjev tudi državni upokojenci, aktivni učitelji in njih žene in občinski uradniki in njih žene. — Prošnje je vložiti v 14 dneh pri poštnem in brzojavnem ravnanstvu v Ljubljani.

★ **Sleparska potnika.** Na ljubljanski policiji se je zglasil neki večji ljubljanski trgovec in je prijavil, da je ugotovil potom dopisov in naročil, ki jih je dobil od raznih strank iz trgovskih in netrgovskih krogov, da hodita po Sloveniji dva mlada čedno oblečena možka. Izdajata se za trgovska potnika, ki zastopata večje trgovske tvrdke v Sloveniji, posebno v Ljubljani in v Mariboru in ponujata razno blago in sprejemata prav pridno tudi naročila. Pri naročilih pa zahtevata vedno kako naplačilo, bodisi na račun blaga ali drugih dobavnih stroškov. To pa je seveda vse skupaj predrzna in nesramna goljufija in se trgovci opozarjajo, da so pri takih naročilih skrajno previdni, posebno pa naj ne izplačujejo takim sumljivim potnikom, ki jih že osebno ne poznajo ali ki se ne morejo zadostno izkazati, kdo in odkod da so, vsaj nobenih naplail.

★ **Radioemancijsko termalno kopališče DOLENJSKE TOPLICE**, (38° C), postaja Strazha-Toplice zdravi z izvrstnim uspehom reumatizem, živčne bolezni: vnetje živcev, otrpne, ne, neuralgije, ischias, ženske bolezni, eksudate, posledice zlomljenih kosti, zakasnelo rekonvalescencijo po težkih boleznih in operacijah, kron. kožne bolezni itd. Vsaka tukajšna kura je tudi okrepčevalna in omlajevalna. Elektr. razsvetljava, tekoča voda v sobah, sploh moderni komfort. Hrana ala carte ali v penziju. Cene znižane. Prospekte na zahtevo.

Najboljši in najtrpežnejši češki
čevlji TIP-TOP in BILY-SVICA
se dobe le v trgovini ŽIBERT, Prešernova ulica.
Ljubljana

○ **Letos je slabo vreme...** Slabo vreme imamo letos in vremenski preroki nam prerokujejo še slabšega. Da pa vas ne bodo lovile ujme, nalive in nevihte, kupite si dežni plašč! Toda dežni plašč je drag in v današnjih razmerah si ga le malokateri lahko nabavi. Imamo mnogo, da premnogo izdatkov in težko je človeku priti do dežnika in še težje do ženskega dežnega plašča. A slabo je leto vreme in potrebovali boste obojega. Poslušajte! Med dobitki loterije za Stadion sta tudi ženski dežni plašč in lep ženski dežnik. Ako potrebujete tega ali onega, kupite si par srečk in zadeli boste oboje. Imeli boste oboje za malenkostno vsoto par kovačev, katerih kljub razmeram lahko pogrešate. Povprašajte v trafiki, kjer so srečke naprodaj, pa se vam ne bo treba bati nalivov in neviht. Še par dni je čas. Ako hočete, da

kdo drugi ne odnese dežnika in plašča, po brigade za se srečke Stadionu.

○ **Smrtina kosa.** Dne 27. maja t. l. je umrl v tukajšnji splošni bolnici g. Anton Jurjevčič v 77. letu starosti. Rodom iz Idrije je služboval kot paznik nad 40 let v državnem rudniku ter se nato preselil k svojem v Ljubljano, kjer je užival zaslužni pokoj. Poleg naporne službe je žrtvoval ves svoj prosti čas pot vnet godbenik in pevovodja raznim takrat obstoječim društvom. Pogreb bo v soboto, dne 29. maja t. l. ob pol 4. uri iz mrtvašnice splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu. Bodi mu ohranjen blag spomin! Preostlim naše iskreno sožalje!

○ **Terjatve za kidanje snega.** Koncem januarja ali začetkom februarja l. 1924 je občinski svet pod županovanjem rajnega dr. Periča sklenil, da morajo od sedaj naprej hišni posestniki sneg, ki z njihovih streh pada na hodnik, sami odkidati, če ne, bo magistrat prevažanje zaračunal. Ko je bil občinski svet razpuščen in postavljen gerent, so se hišnim posestnikom poslali računi za odvoz snega od 17. januarja 1924 počenši. Hišni posestniki z Martinove ceste so se temu uprli, ker da jih ta odredba za nazaj ne veže, posebno ker se jim je to od merodajne strani potrdilo. Čez nekaj časa so zopet prišli ustmeni in pisarni opomini, a posestniki so ostali pri svojem, tako da se je stvar že pozabila. Zdaj pa je posestnik g. I. C. z Martinove ceste spet dobil račun za odvoz snega od 17. januarja leta 1924, torej magistrat še po več kot dveh letih stvari ne pusti pri miru, dasi je opravičeno mnenje, da more omenjeni odlok veljati samo od tistega dne dalje, ko je bil izdan. Naj magistrat skliče skupaj vse posestnike in naj se zadeva v sporazumu pametno likvidira.

○ **Ugodna prilika!** V prodajalni KTD. (H. Ničman) je na razpolago 19 kompletnih letnikov »Casa« (od l. 1907.—1925.) in »Kat. Obzornik« (1899.—1906.) po zelo zelo nizki ceni.

○ **Opozorilo.** Po Ljubljani in okolici hodi neki mladenič, ki se predstavlja pod različnimi imeni. Začne s tem, da je moj prav dobri prijatelj ali prijatelj mojih svakov in znanec — mož res pozna precej dobro moje družinske zveze —; preide na svojo »redukcijo«, iskanje službe in končno razodene svojo hipno zadrego, da potrebuje za brzjav očetu, za vožnjo in se zadovolji s kratkoročnim posojilom, kakor mu ga pač kdo da, sklicujoč se, da bi mu jaz gotovo dal, da pa me ni našel, ker da imam komisijo, ker da sem zamenjal sobo itd. Konec debate je navrtanje za 10 — 100 Din, če ni drobiža. Ker se je najino »znanje in prijateljstvo« začelo prav na tak način — njegova precej dobro naučena metoda me je namreč zelo zanimala, sem se mu res oddolžil, ker pa so še poštenjaki, ki na tako prijateljstvo še nekaj dajo, tudi v denarju, smatram za dolžnost, da to svoje »prijateljstvo« svojim znancem povem, ne da bi hotel s tem ovirati zasebne dobroteljske. — Narte Velikonja.

○ **Naprava novih mostov.** Zemljiški in hišni posestniki v Trnovskem in Karlovškem predmetlju se opozarjajo, da morajo pri novozidrebljenih odprtih obcestnih jarkih odstraniti cementne cevi ter jih nadomestiti z betonskimi ali pa lesenimi mostovi. Ta predpis velja tudi za jarke ob mestnih potih in stradonih na ljubljanskem Barju. Postavljanje novih mostov se mora vršiti natančno po obstoječih predpisih in je pri tem posvečati kar največ pažnje temu, da bodo novo napravljeni mostovi imeli zadosten propust. Dosedanje izkušnje so pokazale, da samo v onih nanovo izčiščenih jarkih voda nima pravilnega odtoka, kjer so zgrajeni nepravilni mostovi in se ponavadi voda tamkaj najhitreje zajezi. Da pa prizadeti posestniki ne bodo oškodovani za slučaj, da bi se pozneje zahtevala odstranitev nepravilno napravljenih mostov, se morajo še pred začetkom gradnje zgledati v mestnem gradbenem uradu, kjer bodo tozadevno prejeli natančna navodila, katerih se bodo seveda morali brezpogojno držati.

○ **Najdena utopljenka.** Dne 25. t. m. je sporečil župni urad iz Loke pri Zidanem mostu, da so potegnili iz vode neznanu utopljenko, v kateri so spoznali 55 letno Emilijo Haring iz Ljubljane, o koje smrti smo poročali. Truplo so prepeljali nato v Loko, kjer so jo pokopali. — Isti dan dopoldne pa so potegnili pri Fužinah iz Ljubljane truplo moškega, ki je identičen s sodarjem 32 letnim Ludovikom Stanjkom, uslužbencem mestne pristave v Ljubljani. Ni še ugotovljeno ali je mož izvršil samomor ali se je ponesrečil.

○ **Pobegla žena.** Čevljar Pavel Baraksadič na Osojah št. 3 je naznanil, da je odšla njegova žena že pred 14 dnevi od doma. Ker mu je žena, ki je živčno bolna, to že večkrat napravlila, mož bega ni takoj prijavil policiji, ker se je žena običajno čez nekaj dni zopet povrnila na dom. Sedaj pa jo pogreša mož že 14 dni, česar mu do sedaj še ni napravila. On torej opravičeno sumi, da se je nesrečna žena kje ponesrečila ali pa je izvršila s svoji duševni zmedenosti samomor. Žena je okrog 43 let stara, velike močne postave in je odšla oblečena v črno krilo in plavo jopico.

○ **Nepreviden kolesar.** V Orlovi ulici je zavozil s kolesom v sedemletno deklico Ivanko Brolihovo, škriba Valentin, ključavničarski pomočnik pri Megliču na Prulah. Zagovarja se, da mu je dekle priletelo v hudem diru iz hiše na cesto pred kolo in to v zadnjem hipu. Deklica je dobila pri padcu precejšnje poškodbe

na levi nogi in desni roki. Zadevo so izročili sodišču.

○ **Bombardement v mirnem času.** Sedel je v Petanovi gostilni v Rožni ulici Anton Rijavec iz Krakovske ulice. V gostilni pa je sedela pri sosedni mizi vesela družba par moških in nekaj žensk. Ta družba se je glasno zabavala med sabo in se je še glasneje in poredno smejala. Rijavec je te ljudi nekaj časa opazoval, naenkrat pa je pograbil kozarce in steklenice in jih začel metati v sosedno mizo. Zmetal je na nje 8 kozarcev in solnico in je pri tem razbil tudi 3 šipe na večnih vratih. Zadel pa je s kozarci samo enega, ki je dobil lahko poškodbo na glavi. Končno so gostje tega nevarnega človeka, ki začne meni nič tebi nič bombardirati veselo družbo s kozarci in steklenicami, izročili stražniku. Mož je poskušal pobegniti, toda stražnik Dolinar, ga je prijel na cesti in ga odpeljal na policijo in od tod na sodnijo, kjer bo dobil primerno plačilo za svojo nerodnost. Gostilničarki je napravil hudi mož 236 Din škodo in je pozabil plačati v naglici tudi svojo ceho.

○ **Odobritev posojila mestne občine.** Veliki župan ljubljanske oblasti je odobril posojilo ljubljanske mestne občine v znesku 4 milj. dinarjev za zgradbo stanovanjske hiše. Posojilo se bo amortiziralo v 50. letih.

○ **Razstav narodnih vezin.** Utenke cavtatske zadruge za vzdrževanje in napredovanje narodne umetnosti in obrti (Cavtat, Dalmacija) so na poučnem potovanju. V soboto 29. t. m. pridejo iz Zagreba v Ljubljano. V nedeljo in ponedeljek priredijo razstavo in bodo pod vodstvom svojih učitelj izdelovale dela posebne tehnike kanevaskega vezanja. Prosvetni oddelke je z okoliščnic opozoril vse deklishe šole na to razstavo, ki bo v telovadnici Tehniške srednje šole in bo vsakomur dostopna od 3—12 in od 15—19.

Za dežjem solnce mora priti,

rato je čas, da si preskrbite letna oblačila. Tena blaga, lister-suknjiče, lahne modne sukniče in vrasno izbero letnega blaga nudi najceneje

DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA.

Maribor

○ **Ljudski oder v Mariboru.** Redna skupščina Ljudskega odra se vrši v torek, 1. junija, ob 7. uri zvečer v navadnih prostorih. Člani uprave imajo v soboto ob 18. uri sejo v pisarni Prosvetne zveze. Ker je važen dnevni red, je udeležba obvezna. — Predsednik.

○ **Novi načrti mariborskega stavbenega urada.** Mestni stavbeni urad bo predložil občinskemu svetu načrte za znatno razširjenje vodovodnega razervoarja na Kalvariji. Nabiralnik bi se naj povečal še enkrat toliko, kakor je obsejen sedaj. Pri vodovodu samem na Teznu bi se naj izkopal poleg dosedanjih dveh vodnjakov še tretji. Parni stroji, ki so v zelo dobrem stanju, bi se naj prodali in navil en nov, modern Düsselmotor, ki bi bil za razpolago v slučaju, da odreče za eno noč falka elektrika.

○ **Smrtna kosa.** V mariborski bolnici je preminul v sredo bivši državni pravdnik Zorzi. Rajni je prišel v Maribor po prevratu in je vršil službo državnega pravdnika. Pred leti je stopil v pokoj in se lotil kazenskega zagovorništva. Bolehal je še dalje časa in iskal olajšanja boleznij več tednov v bolnici. Pokojni je bil originalna in celemu Mariboru znana osebnost. Pokoj njegovi duši!

○ **Zasuta ulica.** Pri kopanju kanala v Vetrinjski ulici se je nagromadilo toliko proda in zemlje, da ga niso mogli več proč odvažati; enostavno so ga zmetali v Jenkovo ulico, ki je sedaj skoro do polovice zasuta ter je nemogoč prehod po njej iz Vetrinjske v Gosposko ulico. Tudi v nekatere hiše je vstop zelo otežkočen. Če si že niso mogli drugače pomagati, kot da vozijo izkopano zemljo v to ulico, bi pustili ob strani vsaj ozek prehod, da bi bil prehod iz ene ulice v drugo zopet mogoč.

○ **Otvoritev dravskega kopališča.** Mestno dravsko kopališče »pri Käferju« je bilo pretekli terek otvoreno. Že prvi dan so izrabili nekateri kopalci, ki se niso ustrašili mrzle drave, dasi je imela samo 10 stopinj gorkote. Kopališče bo občina letos znatno razširila, da bo zadostovalo vsako leto naraščajočemu obisku občinstva.

○ **Besnost.** V »Volksstimci« se je zopet neka »socialistinja« spomnila misijona v frančiškanski cerkvi. Ni ji bilo prav, da je misijonar javno ožigosal največje družinsko zlo, zatiranje zaroda. Vsa besna psuje okrog sebe, kakor da je mislil njo. Taki sestavki, kot je ta v »Volksstimci«, kažejo, kako potrebno je bilo tudi o tem reči besedo in kako potrebno bi bilo take objave v listih — črtati.

○ **Osebnostne spremembe pri pošti:** Zorko Ramič je prestavljen od pošte Maribor 2 v Ljubljano 2, k pošti Maribor 1 pride Ivan Plaubsteiner iz Zagreba 2, Danica Dokmanović je prestavljena iz Maribora v Zemun.

○ **Osebnostne spremembe pri pošti:** Dosedanji vodja lajtersberske šole g. Blažekovič je stopil v pokoj.

○ **Notarsko mesto v Mariboru** je dobil znani pisatelj in notar v Šmarju pri Jelšah g. dr. Ivo Sorli.

○ **Ljuboznani svak Ponoči,** ob trideseti na eno uro je prišel na mariborsko rešilno postajo 32 letni brusač iz Podčrčja Filip Cep.

Imel je na glavi veliko rano, ki je močno krvavela. Povedal je, da ga je udaril v prepiru njegov svak z vozno ročico po glavi. Ko so mu rano obvezali, je sam odšel domov.

○ **Nesreča pri delu.** Čevljar Ciril Rabuza se je vrezal s čevljarškim nožem po nesreči tako globoko v roko, da ga je moral rešilni oddelke prepeljati v bolnico.

○ **Fordova karavana je dospela v Maribor** v sredo zvečer okrog 9. ure. Na Glavnem mostu jo je pričakovala nestrpna cela množica že od 6. ure naprej. Najprej so dospeli osebni in lažji tovorni avtomobili, pozneje pa na težke tovarne vozove naloženi traktorji in poljedelski stroji. Karavana je kampirala v Fordovi garaži v Frančiškanski ulici. V četrtek zjutraj se je tu razvil živahno vrvenje, snženje in pregledovanje vozov, katere je dolga in naporna pot malo zdelala. Popoldan se je vršila po mestu propagandna demonstracija vseh strojev in vozov. — Iz Maribora nadaljuje karavana svojo pot čez Ptuj in Čakovce v Varenždin in dalje na Hrvaško.

○ **Zanimanje za veliko motociklistično dirko v Mariboru.** Velika motociklistična dirka se bo vršila v nedeljo 30. maja na dirkališču na Ternu. V četrtek je poslal magistrat na dirkališče parni valjor, ki bo zravnaval ter izgladil dirkalni prostor, ki znaša v obliki elipse 1 km dolžine. Zanimanje za dirko je zelo veliko v Mariboru samem, a posebno še med športnimi klubi. Dirke se bo udeležilo poleg Mariborčanov, Ljubljancev ter Zagrebčanov tudi 20 Celovčanov in od teh jih bo tekmovalo z motorji raznih tipov 6. Na dirko pride po celi Avstriji znani motociklistični dirkač Luka Schmied iz Dunaja, katerega še ni prekosil d-slej nobeden od avstrijskih tekmecev. Dirke se bo udeležil prvenec Slovenije Baumann iz Poljčan, ki si je priporil lansko leto prvenstvo na tezenskem dirkališču. Do-lej še ni bila nobena mariborska dirka tako obilno obiskana od priznanih športnikov prvencev kakor bo nedeljska.

Kamnik

○ **Duhovniški dom** usmiljenih bratov čaka do brotnikov, da bi mogel pričeti služiti namenu, za katerega je grajen. Ker konvent nima denarja, bo letos ravno toliko nadaljeval stavbo, da se škoda ne bo delala. In še to bo stalo 100.000 Din. Škoda res, da ne bo letos »dom« dovršen, da bi imel od njega Kamnik in okolica precešen basek. Apeli-ramo na dobrosrčne ljudi, naj pomagajo pri gradnji s prispevki za to občerkirno ustanovo.

Da ni letos v Kamniku še letoviščarjev, je morda tudi precej krivo slabo vreme. Druga leta so gostje v tem času že prihajali, letos ni še nič. Pa je škoda za Kamnik in za one, ki so potrebni počitka v njem. Posebno sedanja doba, prehod pomladi v poletje, je v Kamniku krasna. Letos so že bližnji sprehodi z novimi klopi in poti zelo vabljivi, prijetni in za vsakogar pripravi, zločni. Najlepši je Mali grad. Morda bi bilo na mestu, ako bi posekali dvoje troje dreves na severni strani, ker silno onemogočujejo razgled z razvalin proti Kamniškim planinam, najlepšo panoramo kamniško. In pa tiste »planke« ob robu pod razvalinami naj bi lastnik nadomestil z malo bolj okusno ograjo. Silno moti sedanja res okusno ureditev Malega grada.

Ljubljanske hazenase so hotele v ponedeljek prirediti v Kamniku tekmo, da bi s tem dale življenja kamniški sekciji, ki se snuje. Zalbog je dež preprečil tekmo, ki je Kamničane zelo zanimala kot novost, ki je Kamnik še ni videl. Mesto tekme se je vršilo samo sestanki s tamburško godbo pri »Vivodu«.

Negoda. Na binkoštni ponedeljek je sredi trga nenadoma obšla slabost tovarniškega delavca p. d. Matička iz Seva v Neveljski občini, tako da je padel pol nezavesten na tla in pri padcu dobil precejšnje poškodbe. Prvo pomoč mu je nudil zdravnik dr. Dereani ter ga obvezal. Nato so ga domači spravili domov.

Trbovlje

○ **Zavod za socialno-higienično zaščito otrok** v Trbovljah priredi v Trbovljah dvatedenski tečaj z razstavo o negi dojenčaka. Otvorilno predavanje se vrši v torek, dne 1. junija ob 17 v prostorih gospodinjstve šole na Vodah. Nadaljnja predavanja se bodo vršila za gojenke gospodinjstve šole ob popoldanskim urah. Za druge žene in dekleta pa zvečer. Žene in dekleta so vabljeni k obilni udeležbi.

○ **Most pri pokopališču ali pri g. Zagoren.** Razdrli so ga. pot so razkopali in uporabili za njivo, naredili skarpo iz betona, a mostu ponovno ne postavijo. Občinstvo godrnja, ker morajo ljudje hoditi pri vходу Tratinika na pokopališče ven in noter.

Slovenjgradec

○ **Požarna bramba** si je pripravila avtoturbino, kar je v čast naših požarnih bramb, ki vzorno deluje.

Tretni odvetnik. V našem mestu se je nastanil nov odvetnik, dr. Kloar, tako so sedaj trije odvetniki v našem kraju.

○ **Za olepšavo mesta** se bo začelo vztrajno delovati, posebno, če bodo posamezniki od svoje strani storili vse, da bo naše mesto lepo.

Turisti na Urško goro imajo najprikladnejšo pot skozi Slovenjgradec. Pretekle praznike smo opazili prve junake, ki pa žal niso imeli najlepšega vremena. Za tujski promet v našem kraju se bo začela splošna propaganda potom časopisov.

Primorsko

○ **Domov mesto v učiteljski sindikat.** V Ribniku se je te dni vršila učiteljska konferenca. Po obravnavi šolskih vprašanj, ki s Lila na dnevnem redu, je prišel »neoficielni« del o učiteljskih sindikatih. Didaktični ravnatelj je s toplimi besedami polagal na srce svojim stanovskim tovarišem, naj ne ja vpišejo v fašistovski sindikat, sicer bodo nastopila presenečenja... Dodal je takoj, da »on ne sili nikogar«, naj se vpiše! To je res fino: na eni strani groziti s presenečenjem, na drugi pa zadrževati, da ni nikdo siljen pristopiti k sindikatu! To se je zgodilo točno deseti dan po zatrditvi prosvetnega ministra Fedeleja poslancu Besednjaku v rimski zbornici, da je učiteljem prosto dano, ali vstopijo v sindikat ali ne. — Didaktični ravnatelj je nato odredil 10 minut parve, da se učitelji lahko pametijo. Ti pa so vzeli kloake in odšli domov. G. ravnatelj se je jezil nad slabim vremenom.

○ **Žalosten slučaj.** »Goriška Straža« poroča iz Solkana: »V torek, dne 18. maja popoldne smo spremlili k večnemu počitku g. Ano Fonžari, roj. Jakin, ki je tako tragično končala svoje mlado življenje, baje ne po lastni krivdi. Marsikaj se o tem govori, a na jasnem si ni nihče. Radi tega se obračamo s ponižno prošnjo do g. kvestorja Diaza, da zadevo nepristransko preišče in krivca naznani, če je to res, kar se govori, pristojni oblasti, da prejme za njegovo brezsrčno in surovo dejanje po zakonu zaslužen kazni. Povzročitelj smrti dveh nedolžnih bitij, spada po našem skromnem juridičnem mnenju vsekakor pod kazenski zakon.« — »Goriška Straža« je priobčila dopis v obliki, ki jo narekuje stroga cenzura. V pojasnilo tega dopisa doznavamo iz Solkana, da je povzročitelj smrti dveh nedolžnih bitij solkanski orožniški brigadir. Nedavno se je namreč pojavil v Fonžarijevi hiši in izjavil Fonžarijevi ženi Ani, da mora izvršiti hišno preiskavo, ker da je njen mož komunist. Fonžarijeva je protestirala,

a brigadir jo je neusmiljeno sunil v spodnji del telesa. Fonžarijeva je tedaj nosila pod srcem neolajno bitje. Od takrat se Fonžarijeva ni počutila več dobro in je zdaj podlegla. Tudi mi se pridružujemo želji »Goriške Straže«, da naj bi se krivce pozval na odgovornost.

Dopisi

○ **St. Pavel pri Preboldu.** Kakor se čuje, bo konec junija t. l. prostovoljno gasilno društvo Groblje ob Savinji dobilo novo motorno brigadno. Da stvar odgovorja resnici, se razvidi iz tega, da so pridni Grobljanci že na delu ter pridno vozijo les za zastitno streho novi brigadni. Prostor za isto je dal društvu brezplačno na razpolago njegov član g. Plaskau Fr. ml., kar je posredovanja vredno. Za brigadno vlada širom doline veliko zanimanje, kajti bo prva motorna brigadna tu, kar znači za gasilstvo Savinjske doline velik napredek.

Kulturni pregled

P.:

Združitev vzhodne z zapadno Cerkvijo.

Na binkoštni ponedeljek je otvorila dunajska Leonova družba s pozdravnim večerom svoje posebno zborovanje, katerega referati so bili posvečeni vprašanju združitve pravoslavne cerkve s katoliško. V torek ob 10 dopoldne je bila prva otvoritvena seja pod predsedstvom bivšega ministrskega predsednika dr. Hussareka. Med udeleženci so bili kardinal in knezoškof dr. Piffi, bivši minister Geyer, poslanik v Montlong, sekcijski načelnik dr. Löbstein kot zastopnik naučnega ministrstva, ukrajinski poslanik Singalevici, prelat Emilij Schöpfer, sekcijski svetnik Scheimpflug, zastopnik Görresove družbe vseuč. prof. Grabmann in Eichmann iz Monakovega, vseuč. prof. dr. Schilling, profesor dunajske teološke fakultete, docent dr. Matocha kot glavni tajnik Ciril-Metodove družbe, zastopnik Pax-Romana dvorni svetnik baron Fuchs, župnik grško-katoliške cerkve Hornekievic, generalni prokurator katoliških Rusov Vladimir Abrikosov, vseuč. prof. dr. Dimitrij Ate-mijev itd.

Kardinal in knezoškof dr. Piffi je v svojem pozdravu naglasil važnost zborovanja ter vprašanja, ki mu je treba posvetiti vso pozornost. Zlasti dunajski katoliki se morajo zanimati za združitev vzhodne z zapadno Cerkvijo, ker tvori uprav Dunaj ključ do vzhoda. To vprašanje je prav zdaj silno pereče, ko so politične razmere godne za skoro rešitev in pa radi sodasnega občestvenega zbora pravoslavne cerkve na gori Athos. Dal Bog obilo blagoslova in uspehov v korist katoliške Cerkve in njenih vseobših kulturnih smotrov.

Po pozdravih ostalih gostov je predaval dunajski vseuč. prof. dr. Ernest Tomek o temi »Katoliška Cerkev in krščanska vzhodna občestva«. Predavatelj je naglasil glavne vzroke, da je prišlo do shizme med vzhodno in zapadno Cerkvijo. Prvi vzrok, bizantinizem, je povsod prišel ob svojo moč in veljavo. Nacionalizem, ki je v vzhodnih cerkvah še vedno močan, se mora sčasoma omiliti in tako približati narode katoliški Cerkvi, ki stoji nad vsemi narodi in jih prav radi tega veže v višjo duhovno zvezo. Od nekdanjih 60 točk, ki so ločile vzhodno in zapadno vernike, je napoti združiti le še osmero zadržkov. Govornik je končal z besedami: »Mi nudimo danes tu z nemškega Dunaja tik ob meji širnega slovanskega sveta svojo roko onim ločenim bratom, ki prav te dni slovesno zborujejo na gori Athosu, in jim kličemo: Dajte, da končno vendar enkrat postanemo enega duha v spoznanju Očeta, Sina in živega sv. Duha.«

Nato je sledilo predavanje prelata dr. Konrada Lübecka iz Fulde o »problemih unije s krščanskim vzhodom«. Predavatelj je razmotril o dogmatično dotikajočih se točkah med pravoslavno in latinsko Cerkvijo, naglašajoč, da je več skupnih nego ločilnih, češ, da ni krščanske cerkve, ki bi bila pravoslavna tako blizu, kot ji je katoliška. Zato je združitev možna, dasi ne verjetna, ker se pravoslavna cerkev razvija v sovražni smeri. Treba pa je najti nove poti, da se pridobi grška cerkev; tu bo največ koristil osebni stik in razgovor med pravoslavnimi ter katoliškimi teologi.

Na popoldanskem zborovanju je referiral dr. Anton Baumstark iz Utrechta o ločilnih in družilnih točkah med katoliško ter vzhodnimi cerkvami. Zaključil je, da je dovolj razlik v podrobnem, toda izpoved vere v Kristusa Boga, sv. Evharistijo, čaščenje svetnikov in zlasti Marije so trije močni stebrji, ki pomorejo premostiti nasprotja in dovesti do združitve ob določeni uri.

O zborovanju prinesemo še nadaljevanje. Odborniki slovenske Leonine so dobili žal prekasno, šele tik pred zborovanjem, povabilo na to velevažno zborovanje dunajske posestrime. Tako se je zgodilo, da naša Leonova družba ni mogla biti zastopana, kar bi vsekakor bilo umestno in pripo-

Cerkveni vestnik

○ **Marijanska konferenca** za novomeško dekanijo bo v ponedeljek dne 31. maja ob 10. uri v dvorani pri oo. frančiškanih. — Dekanijsko vodstvo.

○ **Predstojništvo** notranje kongregacije gospodičen pri Uršulinkah v Ljubljani pozivlja svoje članice, da se polnoštevilno udeležijo procesije sv. Rešnjega telesa v stolnici, ki je za vse članice obvezna. Zbirališče kot vedno na vogalu škofije.

○ **Nova slika sv. Male Terezije** Deteta Jezusa v cerkvi sv. Petra v Ljubljani. V nedeljo dne 23. t. m. je bila blagoslovljena v šentpeterski cerkvi velika oltarna slika sv. Male Terezije, delo naše priznane umetnice gospe Helene Vurnikove. Slika ni konvencionalna, temveč originalna, zelo posrečena zamisel, ki izraža brezmejno zaupanje svetnice v Boga. Na skalnatem temelju stoji visok rdeč ožarjen križ. K temu je v viharju pribežala svetnica iščoč pomoči in zavetja. Trdno se ga oklepa z desnic in slika k niemu. Čuti se varno; brez strahu ji zre oko in okrog usten ji igra brezskrben nasmeh. Levica drži na prsih šop rdečih in rumenih rož. Slika namavi v svoji barvni in kom-

počljivo. Ali bi se ne dalo razmerje med dunajsko in našo Leonino zboljšati? Morda ne bi škodilo izmenjavanje v referatih vsaj enkrat na leto. S tem bi se poživil stik s katoličani in dobilo polje za skupno delo. Naj prevzame dunajska Leonina inicijativo!

Ljubljansko gledališče

Drama:

Začetek ob 20. uri zvečer.

Petek, 28. maja: LADJA TENACITY. Red E.

Sobota, 29. maja: JAKOB RUDA. Red A.

Nedelja, 30. maja: Zaprto.

Ponedeljek, 31. maja: JOHN GABRIEL BORR-MAN. Red D.

Opera:

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

Petek, 28. maja: WALLY. Red C.

Sobota, 29. maja: VEČNI MOJNAR. Red F.

Nedelja, 30. maja ob 15. uri pop.: NETOPIR. Zad-njkrat v sezoni. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 31. maja: Zaprto.

○ **Catalanijeva opera »Wally«.** Po preteku skoraj polmesečnega meseca bodo peli drevi v operi ponovno melodično opero »Wally« v sledeči zasedbi glavnih vlog: Wally — Caleta, Walter — Ribičeva, Hagenbach — Kovač, Gellner — Mitrovič in Stromminger — Rumpel. Ostali vlogi bosta pela Potučkova in Zupan. To opero je pel naš operni ansambel tudi na svoji turneji in sicer v Sarajevu, Dubrovniku, kakor tudi v Splitu. Povsodi je hvalila kritika kakor tudi publika izredno dramatičnost dejanja samega, kakor tudi lepoto Wolf-Ferrarijeve glasbe. Posebno pa je ugajala scenarija, delo gledališkega slikarja g. Vaclava Skruž-nja. Priprčani smo, da bo današnja predstava le še utrdila sloves, katerega uživa to delo, tudi v Ljubljani. Predstava se vrši za abonente reda C.

Mariborsko gledališče

Petek, 28. maja ob 20: SATAN V ZENSKI. Ab. B.

Sobota, 29. maja ob 20: MARIJA STUART. Ab. A.

(Kuponi.) Zadnjič v sezoni.

Knjige in revije

○ **Jules Verne, Otroka kapitana Granta.** Potovanje okoli sveta. Roman v treh delih. Poslovenil A. B. Ljudska knjižnica XXII. zvezek. V Ljubljani 1926. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena 48 Din, vezano celo platno 58 Din.

Kdo ne pozna imena Jules Verne, Čez dve leti bo minulo ravno 100 let odkar je zagledal ta znameniti Francoz luč sveta. Njegovo ime je zaslovelo kmalu po vsem svetu in njegovi romani so postali najljubše čtivo starih in mladih. Zakaj vsakemu nudi obilo zabavnega in poučnega in zna prav napeto pripovedovati, tako da bralčeva pozornost deluje vedno pod največjo napetostjo. Verne je ustanovitelj docela nove vrste romana: naravoslovno-fantastičnega romana —. On zna vse naravoslovne nauke izkoristiti za fabulo in osnovne niti svojih spisov, to pobavati z obilnimi geografskimi podrobnostmi in interesantnostmi, nad vsem pa kraljuje njegova živahna, skoro smejo reči neverjetno drzna fantazija. Karl May je bolj surov in eksotičen. Verne, njegov učitelj — mojster bolj duhovito — drzen in univerzalen. Roman »Otroka kapitana Granta« ima tri dele: Ob južni Ameriki. Avstraliji in Tiho morje, vsa knjiga obsega 607 strani. Skoro ves svet in njega najboj zanimivo vrvenje na morju vidi bralec vsajati iz vsake strani dela, ki se mu mahoma pri-ljubi. Trepeče za usodo svojih ljubljencev, ko so v divjini, v viharju, v smrtni nevarnosti. In zopet se poglavlje umiri in stopa pred nas mirna pokrajina, opisana z vso realistično zvestega opazovalca, vendar prežeta s fantazijo in pesniškim duhom. Posamezna poglavja so pisana naravnost mojstersko. »Strah« Nove Zelandije, »Zelenica iz Mel-bourne do Sandhursta«, »Med plamenom in vodo«, »Magellanova ožina« ostanejo bralcu stalno v spominu. Knjiga je poučna in v naših nad vse materijalističnih časih, ki vsakdo hlepi samo za denarjem, da preživi sebe in svoje, nato to fantastično delo povzdigne visoko nad vsakdanje skrbi, ker nas z neodoljivo silo izgraja realnosti iz rok in nas povede v nove svetove, v dežele hrepenenja. Prevod je jako lep in jezik teče neprisljeno v lepi slovenščini. Ker je knjiga primerna tudi za odraslo mladino, ki jo bo brala z največjim užtkom, bo ž njo ustrezno vsakomur, ki se hoče prepičati, da moderna tehnika naših dni v marsičem že dosega sanje Jules Verne.

○ **pozicijski priprostosti** uprav monumentalen utia. Mala Terezija zbira okrog sebe vsak dan več častilcev.

Izpred sodišča

○ **Užaljena šolski upravitelj.** Šolski upravitelj Vlado Rape v Krašnji je tožil župnika Adolfa Knola, češ da ga je ta žalil v svojem govoru s prižnice in sicer je smatral učitelja za žalitve sledeče besede: »Škandal je za šolsko oblast, da razlogih navaja obtožnica tudi, da sta župnik in cerkvenih zapovedi.« To da je govoril župnik kot kritiko delovanja šolskega upravitelja Rapeta. V razlogih navaja obtožnica tudi, da sta župnik in učitelj pri naših razmerah edina faktorja, ki imata skrbeti za omiko, napredek in vzgojo naroda in bi se morala medsebojno podpirati. Na žalost pa da temu ni tako. Župnikov zastopnik je ugotavljal, da je bila to le dopustna kritika duhovnika s svoje-ga cerkvenega stališča in dušnega pastirstva in je senat po kratkem posvetovanju župnika tudi oprostil, češ da to ni bila nobena žalitev kot jo ima v mislih kazenski zakon.

Odmev govora posl. Besednjaka v inozemstvu.

Govor poslanca Besednjaka proti zatiranju narodnih manjšin v italijanskem parlamentu je našel močan odmev ne le na Primorskem, in sicer toliko pri Slovanih kakor Italijanih, temveč tudi v javnem mnenju vse Italije in celo v inozemskem časopisju. Tako so o govoru obširno poročali: »Corriere della Sera«, Giolittijevo glasilo »Stampa«, »Gazzettino di Venezia« in »Il Mattino« v Neapolju, da ne omenimo manj pomembnih ilstov. Deležno šolsko oblastvo v Trstu se je čutilo prizadeto in je smatralo za potrebno, da se brani v tržaškem »Piccolo« celo pred Italijani. Tako je prišlo šolsko vprašanje narodnih manjšin po zaslugi poslanca Besednjaka zopet v diskusijo. O govoru so podrobno poročali tudi nemški časopisi v Avstriji in Nemčiji, angleški in francoski listi. Posebno značilno je, kako sodi o nastopu slovenskega poslanca pariški dnevnik »Liberté«, glasilo francoskih katoličanov, ki razpravlja o tem v uvodniku od 17. maja. Kolikšno važnost polaga ta francoski list na govor poslanca Besednjaka, razvidimo iz mnenja, ki ga izraža »Liberté«, da bi burni prizori, ki so se odigrali v rimskem parlamentu med poslancom Besednjakom in vladno večino, lahko izzvali slično napetost med Jugoslovani in Italijani kakor nedavno po incidentu med Stresemannom in Mussolinijem radi južnih Tirolcev. »Spominjamo se tudi spora, piše »Liberté«, ki je bil nastal med Nemčijo in Italijo in je zapustil rane, ki jih bo treba še dolgo zdraviti. Danes so na vrsti Hrvatje in Slovenci, ki so bili Italiji priklopljeni.«

Sicer je najbolj umestno, da posnamemo članek v celoti:

»Po svetovni vojni,« — prichenja »Liberté«, — »je Italija priklopila del nemškega in slovenskega naroda in si je s tem ustvarila na njeno škodo težke neveselosti. Znano je, kako težijo tirolski Nemci, da ravna vlada z njimi krivično, spominjamo se tudi spora, ki je bil nastal med Nemčijo in Italijo, in zapustil rane, ki jih bo treba še dolgo zdraviti.

Danes so na vrsti Hrvatje in Slovenci, ki so bili Italiji priklopljeni. Proračunska razprava o šolstvu je dala povod, da je stopil na govorniški oder italijanskega parlamenta eden izmed dveh primorskih poslancev, in sicer iz dežele ob Soči. Poslanec je z redkim pogumom in veliko odločnostjo podal pretresljivo sliko o šolstvu v njegovi deželi.

Rekel je, da je postal v učnem sporedu slovenski jezik neobvezen predmet, kakor ples in petje, in to v deželah, kjer ljudstvo laščine niti ne razume. Sli so celo tako daleč, da so ukinili dodatne ure v razredih, ki so bile določene za pouk slovenskega jezika. Vse prošnje za otvoritev zasebnih šol so odbili, tako da — je rekel gorški poslanec — pol milijona Hrvatov in Slovanov se ne more učiti materinega jezika, dočim se Francozi in Angleži smejo učiti svojega jezika v zasebnih šolah.

Slovenske učitelje so povabili, naj bi se vpisali v fašistovske učiteljske organizacije pod grožnjo, da izgubijo kruh. Silijo jih, da odobravajo politiko vlade, ki zatira njihov jezik in z nogami gazi njih dostojanstvo.

Naše ljudstvo, tako je govornik zaključil, naše ljudstvo ima pravico, da se davščine, ki jih plačuje, porablja po njegovih potrebah in njegovih interesih. Zdj pa se tako godi, da jih porablja za borbo zoper naš materin jezik... Mi se pokoravamo zakonu, hočemo pa, da spoštujete našo neodvisnost. Sicer pa znajte, da nikdar ne boste dosegli tega, da bi našo narodnost izkoreninili. Države se menjajo, ljudstva pa ne umrejo.

Gospod Fedele, šolski minister, je odgovarjal na nekatere trditve slovenskega poslanca. Kar se tiče zbornice, moramo omeniti, da je bila izredno nestrpna. S svojimi neprestanimi medklaci so laški poslanci pokazali svojo brezbriznost za pritožbe Slovanov.

Poslanca so celo pozvali, naj se izseli! »Kaj delate v Italiji, če ste tukaj nezadovoljni?«

Kakor se Italija s svojim ravnanjem z nemškimi Tirolci postavlja v nevarnost, da si nakopije na vrat vse nemške dežele, prav tako vzdržuje v slovenskih deželah agitacijo, ki bi znala imeti težke posledice. Dna nikakor ne zakriva namen in stremiljenje, da bi zginili nemški in slovenski jezik v njenem ozemlju, toda v tem ne bo uspeh. Dosegla bo le globok in trdovraten gnev.

Prepričanje francoske javnosti, da se Slovenci in Hrvati ne bodo dali raznaroditi in da bodo zmagovito odbili vse napade italijanskega imperijalizma, je častno izpričevalo za sloves, ki ga naši tlačeni bratje v Italiji uživajo.

NOVI KARDINALI

Rim, 27. maja. (Izv.) 21. junija bosta v tajnem konzistoriju imenovana za kardinala predsednik sv. Oficija mnsgr. Carlo Terosi in tajnik kongregacije za zakramente mnsgr. Luigi Capetosci.

KONČANA STAVKA.

Bellaucourt, 27. maja. (Izv.) V avtomobilskih tovarnah Renault je končana stavka in je vse delavstvo zopet odšlo na delo.

K Žerjavovemu denuncijantstvu.

Bottrop-Boy, 21. maja.

Ker mi prijatelj dr. Kulovec v »Slovenec« pravi, da naj se zaradi razdelitve nabranega denarja tukajšnjim rojakom sam opravičim, če se mi zdi vredno, zato prosim, sprejmite sledeče pojasnilo — ne zato, da bi se prerekal z liberalno zlobo, ampak v pomirjenje slovenske javnosti, ki je denar zbrala in ima pravico vedeti, če se je pravično razdelil ali ne. Vsota, ki sem jo prejel od Jugoslovanske Matice, je znašala 80.000 Din.

1. Dr. Žerjav mi je oponašal, da sem se s tem denarjem na Nemškem »vpeljal«. — Odgovor: Treba se mi ni bilo prav nič vpelevati in se tudi nisem. Kateri so cerkvi vdani, so ji brez tega denarja tudi; kateri niso bili, se zaradi tega niso spreobrili. Kdo je pa še kdaj kako hvaležnost užival, če je denar delil?! Kdor tega ne ve, sveta prav nič ne pozna. — Ni bila lahka reč razdeliti 80.000 Din med 500 proslavcev. Če bi ne bil jaz tega nehvaležnega posla sprejel, ne vem, kdo bi ga bil.

2. Za razdelitev v glavnem sem sklical komisijo šestih članov: treh od naše katoliške organizacije, treh od tako zvane »jugoslovanske«, ki je pod Žerjavovim protektoratom — dasi je ta od naše brezprimerne manjša. Ko smo določili, kako se denar razdeli, smo sporočili Jugoslovanski Matici, da »smo danes zastopniki obeh organizacij nabrano vsoto v popolnem soglasju razdelili«. Nato so posameznikom delila društva obeh organizacij.

3. G. vicekonzul dr. Barle ni nikak »klerikalec«; bil je samo dostojen in objektivni mož, s katerim se je dalo govoriti. A to dr. Žerjavu ni dosti. Kdor tako diabolsko ne sovraži cerkve, kakor jo sovraži on, in ji ne dela krivice, ta ni »zanesljiv« in mora iti. — Posledica dr. Barletove premestitve pa je, da od tistega časa dalje na konzulatu ni nobenega uradnika, ki bi znal slovenski »dialekt«, in ker se naši ljudje s srbskimi gospodi težko razumejo, zato morajo na konzulatu govoriti le — nemško! To je Žerjavova zasluga za tukajšnje Jugoslovane. Zgodba o cekinu se je zopet ponovila... J. K.

Proslava 15-letnice „Orla“ v Središču.

V nedeljo, dne 20. junija t. l. proslavi središki »Orla« 15-letnico obstoja in delovanja. Prireditelj, ki je zasnovana v velikem obsegu, je združena obenem z blagoslovitvijo odsekovega prapora in se vrši po sledečem redu: Na predvečer, dne 19. junija — podoknica kumici.

V nedeljo, 20. junija — dopoldne: Ob 4 — budnica po trgu. (Godba »Katoliške omladine« iz Maribora.) — Ob 8 — zbiranje udeležencev na trgu pred podružnico, nato pohod k župni cerkvi. — Ob pol 9 — zabijanje žebeljev in blagoslovitev prapora, nato sv. maša za umrle člane, podpornike in dobrotnike odseka. Po maši odhod v Društveni dom. — Popoldne: Ob 3 — javen telovadni nastop, katerega zaključki skupina celokupne središke orlovske družine, za tem prijateljska zabava združena z velikim srečolovom.

Da se omogoči čim večja udeležba, smo zaprosili generalno direkcijo drž. železnice za 50 odstotni popust voznih cen, kar nam je že tudi pod štev. 9207 (MS) z dne 1. IV. 1926 dovoljeno. Vsak udeleženec kupi na odhodni postaji celo karto do Središča, ter jo da opremiti z mokrim postajnim žigom. V Središču je ne odda, ker velja potem tudi za vožnjo nazaj. (Na podlagi potrdila, ki ga prejme vsak na slavnostnem prostoru.) Polovična vožnja velja od 18. do 22. junija in je dovoljena za vse brzovlake, potniške in mešane vlake. (Po vseh progah.)

Z ozirom na ugodnost polovične vožnje vabimo prav pristožno vse somišljenike in prijatelje, da se udeležijo proslave pomenljivega in zgodovinskega dne enega najstarejših odsekov v severnovzhodnem delu bivše spodnje Štajerske. — Na veselo svidenje! Bog živil Pripravljalni odbor.

„Mladinski dan“.

Naša mladina je nade lepše bodočnosti našega naroda. Da je ta nade opravičena, bo pokazala ta mladina v nedeljo, dne 30. t. m. ko priredi svoj »mladinski dan« in pokaže svoje delo na kulturno-umetniškem polju in ko bo polnoštevilno v spredu manifestirala za vzvišene cilje in idejo Jugoslovanske Matice.

PROGRAM:

Ob pol 10 v obeh gledališčih in v kino Matici pevske in orkestralne točke, govori, dramatični prizori in deklamacije, pri katerih nastopijo gojenci naših srednjih, meščanskih in osnovnih šol.

Ob pol 12 obhod vse mladine po mestu. Sprevod se bo pomikal po sledečih ulicah: Sokolovo telovadišče v Tivoliju — Gosposvet-ska cesta — Dunajska cesta — Šelenburgova ulica do nunske cerkve — Kongresni trg — Gosposka ulica — Turjaški trg — Hradskega most — Pod trančo — Mestni trg — Stritarjeva ulica — Prešernova ulica — Aleksandrova cesta za Narodni dom, kjer se razide.

Nastas Petrović o Pašiču.

Po »Novi Evropi« so prinesli zagrebški listi karakteristični članek Nastasa Petrovića o Nikoli Pašiču v Skadru in San-Giovani di Medua, sestavljen iz beležk, ki si jih je Nastas Petrović sproti pisal ob priliki umika srbske armade. Nastas Petrović ugotavlja, da ga vodi pri obelodanjenju teh spominov stroga objektivnost, da te njegove podatke lahko potrdijo številne še žive priče — takratni narodni poslanci — in da hoče, da bodi zgodovina objektivna.

Uvodoma označuje N. P. splošni položaj koncem 1. 1915 v Skadru, kjer je bila armada, vlada, prestolonaslednik Aleksander in številni begunci, ki so bežali iz Črne gore, Petrović pot narodni poslanec je z drugimi poslanci hotel priti v stik z vlado, da se ukrene, kar je bilo nujno v tem kritičnem času. Poslanci so se zbrali v poslopju samostanske šole in to je bil prvi sestanek narodne skupščine po zadnji skupščini v Nišu. Na ta sestanek pa ni hotel priti noben član takratne vlade Nikole Pašiča. Na predlog Petrovića je skupščina ugotovila, da so minula vsa nasprotstva in odločila, da je na razpolago kralju, vladi in armadi. Poslanca Petrović in Prodanović sta bila določena, da obvestita vlado o razpoloženju med poslanci. Pašič na te korake ni dal veliko. Dal jim je takoj na znanje, da so narodni poslanci vladi nepotrební in je komaj pristal na to, da se narodna skupščina pravilno sestane. Ko so se sestali v Skadru, je dejal Pašič poslancem: »Kaj hočete? Kdo vas je pozval v Skader?« Petrović mu je odvrnil: »Vi, g. Pašič z osebnimi brzojavkami. Pa tudi če bi nas ne pozvali, je naša dolžnost, da smo tu v Skadru pri kralju, vladi in armadi.« Poslanec Gjorgjević je prečital Pašičeva brzojavna povabila, nakar je Pašič nekaj zamrmral, da ga ni nihče razumel. Priporočil je poslancem, da naj hite čimprej do obale San Giovanni di Medua in se s prvo ladjo prepeljejo na italijanska tla.

Decembra 1915 so bili poslanci v neprestanem boju s Pašičem. Ni jih trpel zraven sebe, ampak jih gnal neprestano stran na Korziko. Poslanci so ugovarjali, da je njih mesto tu, da narodna skupščina ni razpuščena.

Zadnjega decembra 1915 je Pašič pozval k sebi poslanca Prodanovića in Petrovića. Pašič jih je sprejel v svoji pisarni ter naročil: »Poklical sem vaju, da vam povem, da je v San Giovanni di Medua prispela neka francoska ladja, ki bo vas, narodne poslance, peljala v Brindisi. Jutri zjutraj morate iti v San Giovanni.«

Petrović popisuje Pašičev pogled, na katerem je takoj spoznal, da Pašič ne misli tako kot govori. »Kdaj pa hočete iti Vi v Italijo, g. predsednik?« ga je vprašal. »Čez nekaj dni, menda naslednjo sredo,« je Petroviću odvrnil Pašič. »Ne, g. predsednik! Vi greste že danes tja, kamor nas jutri pošiljate,« mu je odvrnil Petrović. Pašič mu nato ni odgovoril.

Petrović je zagotavljal Prodanoviću, da bo Pašič še ta večer zbežal iz Skadra, vse druge bo pa pripustil usodi: i kralja, i poslance i prijatelje i ogromne mase beguncev.

Petrović je nato zbranim poslancem povedal ves razgovor in predlagal, da gredo tudi poslanci še ta večer za Pašičem. Poslanci so sprejeli njegov predlog in šli proti San Giovanni di Medua. Ko so na pravoslavno novo leto prišli zjutraj ob šestih do Kakariča tik pred San Giovanni di Medua, jih je došel tudi Pašič z člani vlade, na veliko začudenje vseh navzočih. Nanje se ni niti ozrl, ampak šel sam v San Giovanni. Poslanci so tja prišli opoldne. V pristanišču je bila res francoska ladja. Ko so se poslanci zbirali okoli ladje, je prišel k Petroviću sedanji general, tedanji polkovnik M. Nedić ter dejal:

»Povejte g. Petrović, poslancem, da se umaknejo nekaj sto metrov nazaj, ker kapitan ladje želi, da vstopajo poslanci, ko bodo poklicani.« Poslanci so se res umaknili, a v tem trenutku so jih že obkrožili vojaki z nasajenimi puškami in bili so zaprti. Ob obali je bila samo ena zgradba, v kateri je stanoval angleški častnik G. Trubridž. Prodanović in Petrović sta nasilno ušla iz okov, šla v to hišo, da jima Pašič pojasni to nasilje. Pašič ju ni hotel sprejeti. Bilo je vse zaman. Zunaj ledeni mraz in toča in tema, da se ni videlo niti meter pred seboj. V tej temini je Pašič pobegnil in pustil vse.

Naslednje jutro je Petrović napisal prestolonasledniku Aleksandru pismo in ga o vsem obvestil ter prosil za intervencijo. Ko je princ Aleksander to pismo prebral, je ostal v Lješ, poslal po Prodanovića in Petrovića ter se z njimi dolgo razgovarjal ter sklenil, da ne odide, dokler ni rešeno vse.

Pašič je pa kot predsednik vlade napravil isto kot tedaj, ko je pobegnil preko saveškega mosta 1. 1882. in pustil druge, naj jih nasilno uklepa, ubija in zaklepa v okove belgrajske trdnjave.

Nastas Petrović je obelodanil le drobce svojih zapiskov.

BETHLEN V ZENEVI.

Budimpešta, 27. maja. (Izv.) Predsednik vlade Bethlen in finančni minister sta danes odpotovala v Zenevo.

To in ono

ZIVALSKI GLASOVI.

Marsikdo še ni slišal netopirja cviliti, kar je tudi težko, kajti njegov glas je tako visok, da ga radi neznansko hitrega tresenja človeško uho komaj zapopade.

Vsakdo tudi ne ve, da ima zajec kak glas. Res da ne da dostikrat od sebe glasu, toda če se ujame v zanjko ali past, »joka« s človeku podobnim glasom.

Tudi jež se redkokdaj oglasi razun po noči, ima zelo neprijeten glas.

Lisice po dnevu ni slišati dosti; kadar so zasledujejo, se sploh ne oglasi. Kadar se pa pariyo, lisjak zelo močno laja s tankim glasom.

Podgane cvilijo, miši pa navadno popolnoma molčijo. Včasih, a le redkokdaj, pa miš poje podobno kanarčkovemu petju, le da je glas bolj slaboten.

Slišali so žabo, ki je tako natančno posnemala bleketanje jagnjeta, da bi se bil vsak pastir lahko zmotil. To je prav majhna žaba, katera se drži na drevju blizu vode.

V okolici Monte Videu v Južni Ameriki se dobi žaba, ki cvrči kot mlad piček, a neka brazilska žaba oddaja glas, kakor bi se dva kosa železa drgnila drug ob drugega.

Nekatere vrste žab pojejo, a zopet druge lajejo kakor pes, in tudi vgriznejo, kadar so razdražene.

ŠTEVILO RASTLINSKIH VRST NA CELI ZEMLJI.

Znani italijanski botanik P. A. Saccardo je izračunal, da je sedaj poznanih že 173.706 različnih rastlinskih vrst in sicer med temi 12.178 alg, 39.603 gliv, 5600 lišajev, 8215 raznih mahov, 2819 vrst praprotnih in 105.231 dreves ter cvetlic. Po mnenju Saccarda pa je samo gliv, ki sploh eksistirajo, nad 250.000 in jih torej na ta način poznamo danes šele no šestino vseh zastopnikov. Seveda moramo pri tem pomisliti, da štejejo k glivam tudi vse bakterije, zajedalke rastlin, živali in človeka. Po teh računih bi utegnili biti vseh eksistujočih rastlinskih vrst na celi zemlji okrog 400 tisoč, od katerih nam je torej samo dobra tretjina poznanih. Ako hočemo primerjati število rastlinskih vrst z živalskimi vrstami, tedaj vidimo, da je živalskih zastopnikov nemerno več, saj je samo število poznanih hroščev že 400.000, toliko kot vseh rastlinskih vrst, koliko pa je poleg tega še majhnih morskih živalic, se pa sploh ne da ugotoviti.

UMORIL ZENO.

V Makarski je neki Toma Vidović radl domačih preprirov sunil svojo ženo desetkrat z nožem. Bila je na mestu mrtva.

BREZPOSELNOST V ANGLIJI.

London, 27. maja. (Izv.) Po uradni statistiki je znašalo število brezposelnih v Angliji 17. maja 1.712.700.

+ **Listi v Rusiji.** Po uradnih poročilih sovjetske oblasti je 1. I. 1925 v Rusiji izhajalo 579 dnevnikov s skupno naklado 6.956.078 izvodov, 1. IV. 1925 591 dnevnikov s 7.062.131 izvodi in 1. I. 1926 599 dnevnikov s 8.281.820 izvodi.

+ **Največji kabel na svetu,** ki se že gradi, bo oni, ki bo šel preko New-Fundlanda do New-Yorka in bo dolg 4000 milj.

+ **Enadeno ozdravljenje.** Iz Aleksandrije, Italija, poročajo o čudežnem ozdravljenju petletne deklice Marije Fissore. Deklica je bila od rojstva na obeh nogah hroma ter so jo morali voziti v vozičku. V zadnjem času so njeni starši opravljali devetdnevno na čast Materi božji, da bi hčerka ozdravela. Na binkoštni ponedeljek so se starši z otrokom udeležili procesije v tamkajšnji cerkve Marije Lurške. Med procesijo je deklica nenadoma vstala in začela korakati s procesijo. Dogodek se je prebivalstva silno dojmilo.

+ **Proslava ustanovitve Chicaga.** Mesto Chicago se pripravlja letos na dve veliki slovesnosti: na mednarodni evharistični kongres in na proslavo svojega »rojstnega dne«. Ta dan se obhaja sicer vsako leto, a letos ga hočejo praznovati na čisto ameriški način. »Amer. Slovenec« poroča o tem: »Priredi se velika predstava, pri kateri bo sodelovalo 500 Indijancev in 200 vojakov. Naenkrat bo nastopilo 100 plesalk. Predstava se bo vršila na Soldiers' Field od 1. do 7. julija. Videli bomo reko Chicaga, poleg se bo dvigala visoko v zrak gora, ob strani bodo prišli Indijanci in napadli belokožce, ki se bodo vozili v pokritih vozovih. Pri tej priliki bo tudi nastopila znamenita lepota indijanskega rodu Chippewa, princezinja Ke-Wa-Da-No-Kwa, kar se imenuje po naše »dekle s severa«. Ta bo imela pri predstavi glavno vlogo. Dne 1. julija bo delavski tajnik James J. Davis imel otvoritveni govor. Podpredsednik Charles G. Dawes bo imel slavnostni govor pri večerni predstavi dne 4. julija.

+ **Korupcija v Ameriki.** V Chicagu imajo velik javni skandal. Oblasti so odkrile sindikat, ki je tekom več let s podkupovanjem državnih uradnikov osvobojeval iz ječ težke, že obsojene zločince. V sramotno afero je zapletenih več uradnikov in drugih oseb. Delalo se je kar na debelo; izpuščenih je bilo več tisoč zločincev. Krivci so v rokah oblasti, a je zelo verjetno, da se bodo našli podjetni ljudje, ki bodo v tem ustanovili nov sindikat in potem obsojencem pomagali na prosto — če bodo seveda imeli le-ti s čim plačati.

Gospodarstvo

Anketa o načrtu meničnega in čekovnega zakona.

Ljubljana, 26. maja.

Danes dopoldne se je vršila v zbornici za Irgovino, obrt in industrijo anketa, na kateri so imeli zainteresirani krogi priliko izjaviti se o predlogih meničnega in čekovnega zakona.

Anketa, kateri so prisostvovali zastopniki denarnih zavodov in notarske zbornice, je otvoril predsednik zbornice g. Jelačin ml., ki je v kratkem nagovoru pojasnil pomen ankete. Nato je vodil razpravo zbornični tajnik g. dr. I. Pless.

Ministrstvo pravde je namreč zaprosilo zbornico, da poda svoje mnenje in je komisija, ki je izdelala projekta — njen član je tudi ljubljanski profesor g. dr. M. Škerlj — stavila 7 vprašanj glede predloga meničnega zakona in 11 vprašanj glede predloga čekovnega zakona.

V diskusiji, v kateri je zlasti pojasnjeval pravno plat g. dr. Škerlj, je prišlo do sledečih zaključkov:

I. Menični zakon. 1. Pri vprašanju: Ali ni nevarno funkcionarju, ki napravi protest dovoli, da izroči protest, ki je pogoj za regres, osebi, ki mu je izročila menico radi protesta, tudi ako ta oseba ni legitimirana niti na podlagi menice niti na kateri drugi način? je bilo splošno mnenje gospodarskih krogov, da je sicer nevarnost, vendar ne v toliki meri, da bi povzročilo sprejem posebne tozadevne določbe v zakon. 2. Ali je potreben surrogativni (nadmestni) protest? Ker nudi ta način protesta več ugodnosti, se je anketa izjavila zanj; poudarjajoč, da je ureditev odvisna od oblike tega protesta. 3. Ali so radi zastavne in retencijske pravice poleg predpisov obdržavljanskega, trgovskega in izvršilnega zakona potrebni posebni predpisi v meničnem zakonu? Taki predpisi se lahko stavijo v zakon. 4. Ali ta zakon je potrebno omejiti menično sposobnost kmetijskega ljudstva in omejenih žen? Po srbskem meničnem zakonu kmetije nimajo menične sposobnosti, kar je pa v sedanjih dobi nonsens in zato se je anketa izrekla proti vsaki omejitvi. 5. Ali je dovoliti plačilo menične vsote po dospelosti, toda prej nego postane sklep o amortizaciji menice pravno močan, naravno proti kavciji, ali je pa zadosten zalog pri sodišču. Anketa je mnenja, naj ostane pri starem. 6. Ali je potreben daljši nego običajni rok za vacatio legis t. j. za dobo od objave do časa vstopanja v veljavo? Koliko? Zakon hoče 1 leto, medtem ko so gospodarski krogi mnenja, da je dovolj manj časa (3. oz. 6 mesecev). Pri tem pride v poštev tudi pravočasna objava v slovenščini! 7. Ali se naj pri predruženju menice osvoji presumpcija, da so podpisani dani na menico pred predruženjem? To stvarno ni osnovano in naj velja načrt, da odgovarjajo podpisniki za tisto, kar so faktično podpisali.

II. Čekovni zakon. 1. Kakšen naj bo sistem čekovnega zakona z ozirom na uvrstitev norm meničnega zakona, koje veljajo tudi za ček? Vsi menični predpisi, ki veljajo tudi za ček, naj se vnesejo celotno na odgovarjajoča mesta čekovnega zakona, kar je pomembno za praktični promet. 2. Označba plačilnega kraja. Načrt je osvojil pravilno načelo, da mora biti kraj plačila označen, medtem ko danes ni treba navesti plačilnega kraja. 3. Rok za prezentacijo čeka v izplačilo. Ček naj se prezentira v izplačilo v času, določenem po zakonu na mestu plačanja. Rok za prezentacijo so: ako je ček izstavljen v državi 10 dni, 15 dni, ako je izstavljen v kateri drugi evrop-

ski državi, 30 dni, ako je izstavljen v izven-evropskih državah in to na obalah Sredozemskega in Črnega morja ali na otokih njih; 2 meseca, ako je ček izstavljen v izvenevropskih državah. 4. Vprašanje prečrtanega (krosiranega) čeka. Uvesti je tudi »prečrtani ček« poleg »čeka za obračun«. Uporaba je fakultatívna. 5. Ali naj se poleg regresa čekovnega zakona obdrži tudi mogočnost, da imetnik čeka vrne ček in zahteva — od trasanta ali od svojega neposrednega indosanta izplačilo na podlagi pravnega razmerja, iz katerega je nastal ček. Po mnenju ankete naj ostaneta obe možnosti. 6. Ali je potrebno za vložitev protesta radi neplačanja počakati še prvi delavni dan po poteku roka z prezentacijo v svrhu izplačila? Mnenje je, da zadnji dan zadostuje. 7. Zastaralni roki. Dosedaj redno 3 mesece, po novem načrtu pa naj bo zaradi enotnosti 6 mesečni rok. 8. Pravice imetnika zastarane in preudicirane čeka. Ali dosedanj avstrijski ali nov sistem? Po novem zakonu bo za preudicirani zastarani ček mogoča samo o obogatitvena tožba, seveda samo proti trasantu, kar je prav. 9. Zastavna in retencijska pravica za čekovne zahteve. Velja isto kakor pri menici. 10. Ali je umestno, da se ediktalni rok za amortizacijo podaljša? Sedanja doba 30 dni zadostuje. Ali se naj dovoli, da sme imetnik po dospelosti, a pred pravno veljavnostjo odloka, s katerim se izreče amortizacija čeka, zahtevati proti jamstvu tudi plačilo čekovne vsote in ne samo deponiranje pri sodišču? Velja naj isto kakor pri menici. 11. Ali se naj kaznuje trasanta tudi v primeru, ki je mogoč ček pravoveljavno preklicati, a tega ni napravil tako, da more trasat še plačati ček, ali je vendar disponiral s pokritjem, tako da se ček stvarno ne more izplačati? Trasant je odgovoren za škodo, ki nastane v tem slučaju, in naj nosi posledice.

Znižanje cen. Te dni se je vršilo v Alibunaru posvetovanje srbskih in vojvodinskih pivovarjev, kjer je bilo sklenjeno, da znižajo cene piva za 20 Din pri bi z brezplačno dostavo na dom. Novo znižanje obetajo za jesen. — Pivovarne v Sloveniji in Hrvaški so ostale pri starih cenah.

Vapova tvornica papirja v Belgradu. Monopolska uprava je prevzela Vapovo tvornico papirja v Belgradu z vsemi aktivimi in pasivami.

Proga Modoš-Pardanj. Železniška proga Modoš-Pardanj je po dveh letih zopet otvorena. Državne finance v novembru 1925. V mesecu novembru lani so znašali državni dohodki 1.184.717.000 Din, izdatki pa 896.000.000 Din; od 1. aprila do 30. novembra 1925 7.682.862.000 Din, oziroma 8.646.215.000 Din (proračun 7.005.639.000 Din dohodki, 8.211.162.000 izdatki).

Pred zvišanjem železniških tarif v Češkoslovaški. Kakor poročajo iz Prage, namerava Češkoslovaška v kratkem zvišati svoje železniške tarife in sicer osebne za 22%, prtljajne za 33%, znižati pa tarife za brzovozno blago.

Nove valute. Zaradi enormnega padca belgijskega franka se bavijo v Luksemburgu z namero uvesti samostojno veljavo. — Iz Rige poročajo, da je Estonija sklenila uvesti zlato veljavo na paritet s skandinavsko zlato krono. Novi bankovci Estonske banke bi bili kriti z zlatom v višini 25%.

Delitev dela v nemški industriji. Tvrška R. Wolf A.-G. bo izdelovala od sedaj naprej izključno lokomobile, medtem ko bo tvrdka M. Lanz, A.-G., Mannheim, proizvajala samo mlatilnice in stikalnice za seno in slamo.

Češkoslovaška trgovska zbornica v Avstraliji. Ze od leta 1922. posluje v Avstraliji češkoslovaška trgovska zbornica, ki ima beležiti že lepe rezultate svojega dela za izboljšanje trgovskih zvez med Češkoslovaško in Avstralijo. Ali ne bi kazalo ustanoviti tudi jugoslovanske zbornice za Avstralijo?

Zadružništvo v Evropi. Leta 1922. je bilo od celokupnega prebivalstva v zadrugah (v odstotkih) Danska 41,7, Anglija 41,4, Avstrija in Švica 38, Finska 35, Češkoslovaška 31, Ukrajina 30, Rusija 29, Nemčija 21, Poljska 10, Italija in Francija po 14,

Bolgarija 12, Madžarska 10, Romunija 4,8 in Jugoslavija 2. Za vso Evropo je odstotni delež 25. Številke za Jugoslavijo se nam zde nekoliko visoke; vsekakor pa je gotovo, da je po številu zadrugnikov odstotni delež Slovenije večji kakor oni vse države. — Število poljedelskih zadrug (v oklepajih število kreditnih) je znašalo: v Rusiji 38.207 (26 tisoč 500), v Nemčiji 33.950 (20.000), v Češkoslovaški 7697 (5720), v Avstriji 8401 (2192), v Romuniji 2668 (2021), v Jugoslaviji 1873 (1438) in na Poljskem 1395 (915).

Mednarodni mlekarški kongres v Parizu. Te dni se je vršil v Parizu 7. mednarodni mlekarški kongres. Najvažnejša točka v razpravah na tem kongresu je vseeno zahteva po sterilizaciji mleka, da se konzumentu daje čisto blago. Sklenjeno je bilo nadalje, da se osnuje v kratkem mednarodni mlekarški urad s sedežem v Bruslju.

Borza

Dne 27. maja 1926.

DENAR.

Zagreb. Berlin 13.5085—13.5485 (13.5214—13.5614), Italija 208.63—209.83 (214.43—215.63), London 275.57—276.77 (275.80—276), New York 56.513—56.813 (56.55—56.85), Pariz 191—193 (185—187), Praga 167.89—168.89 (167.917—168.91), Dunaj 8.009—8.049 (8.01—8.05), Curih 10.9625—11.0025 (10.963—11.003), Amsterdam 22.79—22.89 (22.815—22.915).

Curih. Belgrad 9.1125 (9.1125), Budimpešta 72.20 (72.30), Berlin 122.95 (122.95), Italija 19.40 (19.40), London 25.1125 (25.115), New York 516.125 (516.50), Pariz 17.125 (16.775), Praga 15.2925 (15.31), Sofija 3.75 (3.75), Amsterdam 207.55 (207.50), Bruselj 16.50 (16.80).

Dunaj. Devize: Belgrad 12.45—49. Kodanj 185.20—60. London 34.35—45. Milan 26.505—605. New York 706.15—708.65 (ček 703.95—708.10), Pariz 23.32—42. Varšava 61.75—62.25. — Valute: dolarji 708.20, angleški funt 34.28, francoski frank 23.30, dinar 12.415, češkoslovaška krona 20.885.

Praga. Devize: Lira 126.30, Zagreb 59.42, Pariz 111.80, London 164.10, New York 33.70.

VREDNOSTNI PAPIRI.

Ljubljana. 7% invest. posoj. 76.50—77.50, vojna odškodnina 304—305, zastavni listi 20—22, kom. zadolžnice 20—22, Celjska 193—196, Ljublj. kreditna 175 den., Meškantina 100—104, Prašedion 865—870, Slavenska 50 den., Kred. zavod 165—175, Strojne 75—85, zaklj. 85, Trbovlje 325 den., Vevče 100 den., Nihaj 25—30, Stavbna 55—65, Šešir 103—104, zaklj. 104.

Zagreb. 7% invest. posoj. 76 bl., agrari 41.50—42.75, vojna odškodnina 308—309.75, junij 312—313, Hrv. esk. 102—103, Kred. 104—105, Hipobanka 57—58, Jugobanka 92—93, Prašedion 867.50—870, Ljublj. kreditna 175—190, Srpska 133 den., Sečera 250—275, Gutmann 200—230, Slavex 120—130, Slavonija 81—83, Trbovlje 230 bl., Vevče 100 zaklj., Danica 60 zaklj.

Dunaj. Podon.-savska-jadran, 796.000, Zivno 711.000, Alpine 220.000, Greinitz 115.000, Kranjska industrijska 270.000, Trbovlje 392.500, Hrv. esk. 121.000, Leykam 128.000, Hipobanka 70.600, Mundus 1.120.000, Slavex 163.000, Slavonija 23.500.

BLAGO.

Ljubljana. Les: Trami monte, fco naklad. post. 220 bl., hrastovi hlodi, od 30 cm naprej, od 2.50 m, fco naklad. post. 420 bl., drva bukova, suhi, zdrava, fco Ljubljana 19 bl., hrastovi frizi I, II, od 25—60 cm dolž., od 5—8 cm šir., fco meja 1300 bl., hrastovi bordenali, rezani 25—25, od 3 m naprej, po možnosti 5 ali 6 m, fco meja 1300—1450 bl. — Žito in poljski pridelki: Pšenica bačka 76-77 kg, 2%, fco bačka post. 1 vagon 307.50—307.50, zaklj. 307.50, koruza, suha, zdrava, fco vag. bačka post. 134 bl., koruza inzulanka, fco vag. slov. post. 165 bl., koruza činkvanti, fco naklad. post. 215 bl., koruza činkvanti baranjski, fco vag. naklad. post. 212.50 bl., ajda, fco vag. slov. post. 255 bl., prosa rumeno, fco vag. slov. post. 200 bl., rž, fco vag. slov. post. 200 bl., krompir beli, fco vag. slov. post. 60 bl. — Keno, slama: Seno polsladko, v balah, fco vag. slov. post. 60 bl.

Naše prireditve

Predavanje pri Sv. Trojici v Halozah. V nedeljo dne 30. maja ob 3 popoldne bo g. dr. J. Hart predaval o Jeruzalemu. Predavanje bodo pojasnjevale skriptne slike. Opozarjamo na to znamenito predavanje vse domačine in okoličane.

Materinski dan v Konjicah se bo obhajal v nedeljo dne 30. maja prav slovesno v Društvenem domu popoldne po večernih. Tržani in okoličani so iskreno vabljeni.

Sport

OLIMPIJSKI KONGRES V LIZBONI.

Lizbona kot kraj olimpijskega kongresa se je v začetku marmorku zdel zelo neprimerno, pa je bila vseeno udeležba zelo velika, našteto skrbno pripravljeno. Kongres je vodil Baillet-Latour, prvi Portugalski član ol. odbora Penha Garcia je kongres izborni organiziral in se je vršilo zborovanje popolnoma v smislu olimpijskega duha.

Soglasno so odbili predlog mednarodnih sportnih zvez, naj bi imela vsaka od njih zastopnika v olimpijskem odboru. Zveze so rekly, da se sicer olimpijskih iger ne bodo več udeležile. Predsednik je izjavil, da bi bil s to pripustitvijo duh in smisel odbora uničen. In ker ima večina zvez svoj sedež v Parizu, bi se lahko zanesla v odbor politična po-barvanost, kar nikakor ne gre. Pa je Baillet-Latour sam Francoz. Odbor upa, da zveze ne bodo šle do skrajnosti in da ne bodo delale težko glede amsterdamske olimpijade.

Z zadovoljstvom je bilo sprejeto poročilo holandskih dveh zastopnikov o pripravah za olimpijado; priprave se vršijo na široki in zdravi podlagi. Dobro bi bilo, da bi se število tekem zmanjšalo in bi se s tem doba olimpijade skrajšala. Tudi o tem so govorili, in bodo še. Anglija je izrazila željo, naj se vrši tek na 200 m na ravni progi.

Za zimsko olimpijado so se oglasili trije švicarski kraji, Davos, Engelberg in St. Moritz. Soglasno so se izrekli za St. Moritz. Tekmo se bodo vršile konec januarja ali v začetku februarja 1928, trajale bodo en teden, z dvema nedeljama.

Prireditve telovadnih tekem na olimpijadi je bila oddana Mednarodni zvezi za telovadbo (Fédération Internationale de Gymnastique), sedež Bordeaux. Nemci niso člani zveze in bodo morali pristopiti, če bodo hoteli na olimpijadi telovaditi. Švedska telovadba je pripuščena samo kot predstava, ne pa kot tekma.

Na predlog Anglije so sklenili, da se prav posebno pospekuje naprava sportnih prostorov, tako v mestih kot na deželi. Izvolili so za to poseben odbor treh članov.

Leta 1927. so hoteli Afrikanci prirediti posebne afriške igre, kot nekakšno afriško olimpijado. Preložili so jih na leto 1928, torej eno leto za amsterdamskimi in so to sporočili olimpijskemu odboru.

Amerika je povabila odbor, naj se vrši kongres leta 1932. v Los Angeles, kjer se bodo vršile takrat olimpijske igre. Sprejeto. Prihodnje leto, 1927., se bo odbor sestel v Monaco.

Mednarodne sportne zveze bodo zborovale 10. julija v Parizu in se bodo izjavile glede zgoraj omenjenega sklepa olimpijskega odbora o nepriljubljenosti njih članov v odboru.

Večjo važnost kot vsem sklepom pripisujejo notranjemu razmerju med člani odbora in njih medsebojnemu spoznavanju. Grof Baillet-Latour se je pokazal kot izborni in spreten zastopnik in govornik, ki so mu zaupali vsi.

Vsi so hvalili gostoljubnost Portugalske, ki je napravila vse, kar je mogla, da je ostalo zborovanje vsem udeležencem v najlepšem spominu.

Poravnajte naročnino!

Turistika

Izredni občni zbor Belekranske podružnice SPD se bo vršil v nedeljo 6. junija t. l. ob 5.10 popoldne v gostilni Hočevar — Kot nad Semčim. Dnevni red: Volitve, poročilo odbora, Slučajnosti. V slučaju, da se ob določenih uri ne zbere zadostno število članov, se vrši občni zbor v smislu pravil pol ure pozneje ob vsakem številu navzočih. — Tajnik Battelino.

Iz Kranjske gore. Odbor Kranjskogorske podružnice SPD je soglasno sklenil napraviti novo pot od koč na Gozdu (1340 m) po severni strani na Prisojnik (2547 m). Na binokotni ponedeljek se je zbral odbor v koči na Gozdu z najboljšimi vodniki in lovci, katerim je teren popolnoma znan, in sklenil prijeti z delom pri sestopi že prihodnji teden, če bodo le vremenske razmere ugodne. Pot bo peljala po povsem drugem terenu, kot ga je preiskal, prehodil in opisal L. 1924. v »Pl. Vestniku« dr. Stanko Tomineš. Po izjavah izvedencev se bo lahko napravilo tako, da bo hoja po nji dostopna tudi manj treniranim turistom, da ne niso vrtoglavi. Vsekakor bo pa pot čez severno steno na Prisojnik monumentalno delo in ena najinteresnejših in najzdravnejših v vsem alpskem svetu naše krajevine.

Litija. Planinska podružnica bo imela svoj občni zbor dne 3. junija ob 3 popoldne pri g. Robavu v Smartnem pri Litiji. Poleg običajnega sporeda je na dnevnem redu tudi volitev novega od-

Nova križarska vojska otrok.

Francoski spisal Henry Bordeaux.

51

Prevedla K. H.

»Dovolite nam vstopiti, monsignor. Francoski romarji smo.«

Zdaj že ve, da imajo naslovi v Italiji veliko moč. Komornik se obrne. Razlože mu zadevo in ker je tudi on Francoz iz Francije in celo iz Ile-de-France — čemu naj bi vam zamočal njegovo ime, ko pa je to ime slavno? Ime mu je Kamil Bellaigue in je osebni prijatelj Njegove svetosti papeža — in čeprav se naš župnik izgublja v povesti o Lipetu, Ančki in njenem zasledovanju, vendar razume stvar takoj. Kako dragocen je bister um, kako srečni so ljudje, ki so doma v deželi, kjer ti umi niso redki! In komornik se potegne za Savojece in jamči zanje s svojo glavo in dobi dovoljen odgovor.

Stopajo po kraljevskih stopnicah in razen Tomaža, ki mu vsa navlaka ni več nova, je vse sram, da stopajo nanje s svojimi nogami in za Sala Regia, ki je vsa okrašena s freskami, ki predstavljajo bitke, sprejeto in predstave, jim nazadnje odpro vrata v Sikstinsko kapelo in jih peljejo na prostor, kjer so zbrani starši. Pernuška je z enim samim pogledom objela vso cerkev.

»Najinih otrok ni tu,« mrmra razočarana. Že od sinoči živi samo v misli, da ju bo videla. Romar, ki jo sliši, jo šepetaje potolaži:

»Takojo bodo tu. Njihov sprevod bo dolg, pomislite, da jih je štiristo iz vseh kotov Francije.«

»Mi smo iz Avrieuxa,« odvrne ona skromno. In zgovorni romar jo dalje poučuje:

»Jaz sem rojen v Avignonu. Moja deklica ima ravno sedem let.«

»Ančka jih ima šele šest.«

»Ta rdeči prestol, ki je na levi oltarja, je papeški

prestol. Dvajset škofov in deset kardinalov bo šlo pred Njegovo Svetostjo. Otroke, ki še niso bili pri sv. obhajilu, bo on sam obhajal. Štirinajst ali petnajst jih je in moja deklica je med njimi.«

»Ančka tudi in Lipe,« zagotavlja Pernuška, ki se trese, ker je nabožno ganjena.

Za papeškim prestolom sta učitelj in župnik odkrila poslednjo sodbu, toda Michelangelova freska, preveč očrnela in težko umljiva, ju razočara. Sedmeri poglaviti gredi, slikani na steno v Avrieuxu, so lažje umljivi, posebno še odkar jih je prenovil župnik in se blešče v novih barvah. Počemu gledajo vsi ti romarji v strop? Vrat jim bo odprlo. Župnik in učitelj jih mehanično posnemata. Jutranje solnce pada v snopih v kapelo. S svojimi žarki obliva zaklade v Sikstini, ki jih le prevečkrat pokriva senca. Kdor ni pripravljen, tega ta neznana podoba plaši. Toda mari niso pripravljeni? Ni jih li pripravila za to gora s sinjimi ledeniki, ki trepetajo v umirajočem dnevu, gora, ki se v jutranji zarji prva smeji in poje, kakor se je moral svet smeleti in peti v prvih dnevih stvarstva, in ki se ponoči v tihoti dotika zvezd? Prvi je premagan župnik in vzkligne:

»Oj, moj Bog!»

»Kaj vam pa je, gospod župnik?«

»Poglejte tam gori, Bog sam. Znova ustvarja svet. In vse življenje se znova pričenja.«

Videl je in razumel Michelangelov čudež. Bog v resnici ustvarja svet. Deli zemljo in vodo in svetlobo in temo. Njegova desnica vžiga solnce in njegova levica meče plamen na luno. Toda narava molči! Približa se spečemu možu in s svojim nebeskim prstom se dotakne roke tega mrtvega bitja in to bitje se vzbudi in v njegovih očeh biva odsev Njega, ki daje življenje in ki ga bo zopet našel v življenju v svoji veri in svojem upanju. Eva, ki stoji v trepetu pred nebeskim veličanstvom, prejme blagoslov od večnega Očeta: ker je žena ga rabi v obilnejši meri!

»Izbrisal bom, izbrisal bom,« si misli župnik iz Avrieuxa, »vse poglavitne grehe. V vsem svojem življenju se ne bom več dotaknil čopiča, toda vsak trenutek mojega življenja bo daritev Njemu, ki mi je je podaril!«

Učitelj je manj vznemirjen ni se utopi v prizore iz svetega pisma: ta učenjak ne pozna ničesar, tudi stvarstva ne, kakor ga popisujejo zgodbe. Neznana so mu vsa imena prerokov in sibil. Morali bi mu jih glaskovati, kakor malim v razredu, ki se uče brati. To ponizanje bi bilo zanj zelo zdravo.

Toda gospoda Tomaža iz Pierrelongue, ki tudi gleda v strop, nenadoma čudno strese:

»On je, on je, prepričan sem,« mrmra prestrašen.

Župniku se smili.

»Strie Tomaž, kaj vam je?«

»Spoznal sem njega tam gori.«

»Toda koga neki ste spoznali?«

»Spoznal sem Boga očeta, ki sem ga videl v zapuščeni kapelici, kjer sem spal. Imel je prav takšno brado, ravno te mile in grozne oči, to moč, to dostojanstvo in ta mir in to žalost. Poslal me je nazaj na zemljo, da bi postal tu pošten človek in zdaj prihaja, da mu podam račun o svojem dolgu.«

»Niste li bili pošten človek?«

»Spovejte me: postal bom. In ker sem še od sinočnjega banketa tešč — kakšna večerja, gospod župnik! — bom žel k obhajilu takoj zdaj za otroci.« In naš župnik, ki so mu ti sklepi omehčali srce, se približa in nastavlja ušesa, da bi poslušal spoved Gospoda iz Pierrelongue. Kaj je bil naredil? Tiho-tapil je.

»Tudi jaz,« pravi župnik.

Lovil je brez dovoljenja. Pil je čez mero, kradel je, toda v zraku in ko je stopil na zemljo, so ga žene poljubovale. To mu sicer ni bilo všeč: bile so stare in pobarvane. In ne more, da ne bi dostavil.

»Mislim, da je pokora zadostila za greh.«

Priloge

Priporočamo »Molitorne knjižnice na Prevalah: 4. zv. Križev pot. Roman. 5. zv.: Knež Sebebrin, roman. 6. zv.: Zdravja na grmadi, povest. 7. zv.: Otoški postršek, povest. — KOL.

bora po starih društvenih pravilih. Polagamo na ta običaj zbor veliko važnost, zato vabimo vse članke in prijatelje turisticke k čim večjemu obisku. Planinstvo je pri nas v lepem razmahu in obča želja je, da si čimprej omislamo zavetišče na Sv. Gori in na Kumu. Treba torej vsestranskega razgovora. Ob 1 popoldne bo odbor pričakoval goste na postaji, da jih pelje preko Širmanskega hriba v Zavrtnik in Šmartno na mal izlet. Pridne obiskovalce Sv. Gore, Ljubljance, vabimo, da pridejo peko Janč v Šmartno. Planinski pozdrav! — Odbor.

Naznanila

Društvo vojnih invalidov, podružnica v Ljubljani, javlja, da se vrši njen izredni občni zbor v nedeljo dne 30. maja t. l. ob 9. uri dopoldne v veliki dvorani Mestnega doma s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo uprave in nadzorstva. 2. Absolutorij. 3. Sprejem novih pravil. 4. Volitev odbora. 5. Volitev delegata za oblastni odbor. 6. Slučajnost. Dolžnost vsakega rednega člana je, da se tega izrednega občnega zbora udeleži. — Odbor.

Klub ljubiteljev jamarjev priredi v nedeljo dne 30. t. m. popoldne ob 3 poskusno tekmo s te vrste psi na roparice, lisice in jazbece v umetni napravljenih rovi na posestvu g. dr. Iv. Lovrenčiča na Vrhniki. Lastnike psov jazbečarjev, terrierov in jamarjev vseh vrst, kakor tudi one, ki se za to zanimajo, vabimo na prireditvi. K tekmi bodo za sedaj pripuščeni psi tudi brez rodovnika; sicer pa opozarjamo lastnike teh vrst psov, da jih čim prej prijavijo klubu za vpis v rodovno knjigo J. R. J. Vlak odhaja iz Ljubljane na Vrhniko ob 13.25.

Darovi

Mesto venca na krsto blagopokojnega g. dr. Karla Trillerja je darovala tuk. podružnica Narodne banke znesek 5000 Din za ljubljanske mestne reveže, za kar bodi Narodni banki tem potom izrečena iskrena javna zahvala!

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 27. maja 1926.

Višina barometra 308,8 m

Opazovanja	Barometer	Toplota v C°	Rel. vlaga v %	Veter in brzina v m	Oblak. nosi 0-10	Vrsta padavin	V Ljubljani je
kraj	čas					ob opazovanju	v mm do 7h
Ljubljana (dvorec)	7	762,9	11,4	80	SW 1	9	
	8	762,7	12,6	77	SW 1	10	
	14	760,2	19,8	48	N 1	10	
	21	760,5	15,8	72	SSW 1	10	
Zagreb		762,4	15,0	65	S 2	10	
Beograd	8	760,8	14,0	85	W 1	9	5,0
Sarajevo		761,5	15,0	65	WNW 2	7	
Skopje		759,3	17,0	65	NW 2	10	6,0
Dubrovnik							
Praga	7	762,8	9,0	mirno	3		0,5

Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Pregled vremena od 19. do 25. maja 1926

19. Razlike so se povsod zmanjšale in nikjer ni jakih vetrov. Vedro je samo v Grčiji. Deževalo je mestoma tudi pri nas in v zapadnem in severnem sosedstvu. Temperatura se je pri nas znižala. Hladni val na zapadu in topli na istoku se še drži in Belo morje ima isto temperaturo kakor Riviera.

20. Razlike so se samo malo povečale na zapadu. Odtoč se pomika depresija proti Biskaju (Za Coruna 755 mm), ki izliva umejene vetrove v Franciji. Drugje ni jakih vetrov. Vedro je v mnogih krajih. Deževalo je pri nas mestoma in malo, v Holandiji mnogo. Dežuje tudi od Moravske preko Dunaja skozi zapadno Madjarsko. Temperatura se je pri nas znižala, v splošnem pa zvišala.

21. Biskajska, plitva depresija počasi napre-

duje proti Tivenu (Barcelona 758 mm) in v našem Primorju se že pojavlja umerjeni »jugo«. Jakih vetrov ni nikjer, večinoma je vedro, samo pri nas je obilno deževalo razen severozapada in krajnega juga. Hladni val obema celo Italijo in naš jug, tako da je okoli Moskve toplejše kakor v Gružu, Torentu itd.

22. Z zapada prodira hladni val (Biskajski zaliv 765 mm). Vetrov ni nikjer, večinoma je vedro, deževalo je mestoma, najbolj pri nas, razen krajnega jugoztoka in krajnega severozapada. Temperatura se je zvišala na vzhodu in pri nas, padla je na zapadu, tako da je v Leningradu toplejše nego v Bizerti.

23. Hladni val prodira proti vzhodu, za njim

prihaja z Atlantika topli val, ki že izliva jake vetrove na daljnem severozapadu. Iz Afrike se pojavlja nova depresija, naša pa je prešla na Baltik. Jakih vetrov so samo na jugu. Vedro je samo v Rusiji. Deževalo je po celi srednji Evropi, in pri nas. Topli val je na vzhodu (Moskva 9°), hladni pa na zapadu.

24. Hladni val prodira proti srednji Evropi, izliva jake vetrove. Tudi tirenska depresija izliva na severnih obalah jake vetrove ali izgleda, da se bo napolnila. Vedro je samo v Rusiji. Deževalo je po srednji Evropi in pri nas. Temperatura se je na zapadu zvišala, v srednji Evropi pa padla.

25. V srednji Evropi pritisk se povečuje (Aachen 768 mm) in nikjer ni jakih vetrov. Tirenska depresija prehaja preko nas proti vzhodu (Messina 757 m), izliva jake vetrove v našem Primorju in mestoma tudi v notranjosti. Vedro je v Rusiji in ozkem pasu od Madne do Korzike. Deževalo je po vsej državi. Temperatura je na severu padla, na vzhodu zrastle.

Pregled toplote v gorenji dōbi:

Spitsbergi	...	1	-1	-2	-2	...	-8
Leningrad	...	17	12	18	15	19	18
Moskva	...	17	18	...	13	17	10
Stockholm	...	9	...	8	...	9	11
Varšava	...	17	15	12	19	18	15
Budapest	...	13	11	17	15	12	15
München	...	6	10	7	...	10	9
Berlin	...	11	...	14	11	12	11
Seydisfjord	...	11	10	5	...	3	5
London	...	7	8	10	14	12	13
Paris	...	8	12	13	...	14	14
Lyon	...	8	12	13	13	15	15
Madrid	...	...	9	14	...	15	15
Rim	...	12	12	16	15	...	18
Messina	...	17	16	16	17	19	17
Atene	...	...	...	20	...	20	...
Sofija	...	8	12	...	13	14	14
Odesa	...	17	...	17	20	17	18
Aleksandria	...	...	...	...	...	19	...

Specialna mehanična delavnica za popravo pisalnih, računskih in drugih strojev **LUDOVİK BARAGA** Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6/1 Telefon št. 980

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1'50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo vsake.

Za odgovor znaniko!

Srajce za gospode, cefir, šifon, svileni in spalne; kratke in dolge spodnje hlače, vse le iz najboljšega blaga in fino izdelano, dalje tudi kravate, nogavice, naramnice itd., dobite najceneje v Ljubljani pri

F. in I. GORIČAR — SV. PETRA C. 29.

VRTNARSKEGA POMOČNIKA

ki je izkušen v sadjarstvu in gozdenstvu, 1802 za stalno službo oskrbnikovega posestva IMPOLCA, pošta Sevnica (Dolenjsko). Ponudbe na oskrbnikovo.

LESNA INDUSTRIJA na Dolenjskem išče **PISARNIŠKEGA praktikanta**

predvsem zanesljivega in hitrega računarja. Pogoji se sporoče ob predstavitvi. Pisemne ponudbe s prepisi šolskih izprečeval je vpolati na GLAVNO POSTO v LJUBLJANI, PREDAL 153

ŠIVILJA izučena šivanja finega perila in venca, išče mesta kot začetnica. Če je hrana in stanovanje v hiši, gre za manjšo plačo. Ima svoj šivalni stroj. Naslov pove uprava pod številko 3639.

Sprejme se takoj **pekovski VAJENEC** in **POMOČNIK**.

Naslov v upravi: 3612.

KUHARICO perlektno, k boljši družini (poleg sobarice) se išče za 15. junija. — Dopolni na: gospa Katarina Vajda, Čakovec, Medjimurje. 3603

Perlekt., pridno in snažno **KUHARICO** z večletnimi spričevili. **SLUŽKINJO** za pospravljanje sob, pranje in likanje perila in vrtna dela, ter **DEKLICO** do 18 let, ki govori perlekt, nemški jezik — k 3½ letni hčerki — iščem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. »Trgovina na deželi« št. 3604.

POZOR KROJACI, šivilje in nešivilje!

KROJNA ŠOLA Ljubljana, Stari trg št. 19

7. junija nov TEČAJ za krojače, šivilje in nešivilje. Lahko, razumljivo, preizkušen kroj, tako da se ga lahko nauči vsak krojač, šivilja in nešivilja z dežele. Uspeh garantiran. Revnejšim tečaj ceneje.

PRODAJ ali pa oddam v zakup

LEPO POSESTVO z enonadstropno hišo in opekarno — v majhnem mestu ter jako prometnem kraju ob Dravi. Natančne poizvedbe v odvetniški pisarni dr. FR. LOVREČA v Ormožu.

NOVA HIŠA 3 sobe, kuhinja, shramba, klet, hlev, vrt, sadovnjak, nija — se prodaja po nizki cen. Pogoji so ugodni. Schneider, Devina, Slov. Bistrica.

Belo koruzo za sejanje, zelo visoka rast, ima oddati **FRAN POGAČNIK** - Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

»STEYR« AUTO elegantni, moderni, 12/40 HP, 6 sedežni voz, malo vožen, v izvrstnem stanju in z luksuz. opremo, poceni napredaj. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. »Auto« 3665.

Letovišče Kranjska gora!

V novi vili na najidealnejši legi se odda SOBE z 2 posteljama, event. s kuhinjo. — Ponudbe pod: »SOLNČNI DVOREC« na Aloma Comp., Ljubljana.

»STEYR« AUTO elegantni, moderni, 12/40 HP, 6 sedežni voz, malo vožen, v izvrstnem stanju in z luksuz. opremo, poceni napredaj. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. »Auto« 3665.

»STEYR« AUTO elegantni, moderni, 12/40 HP, 6 sedežni voz, malo vožen, v izvrstnem stanju in z luksuz. opremo, poceni napredaj. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. »Auto« 3665.

»STEYR« AUTO elegantni, moderni, 12/40 HP, 6 sedežni voz, malo vožen, v izvrstnem stanju in z luksuz. opremo, poceni napredaj. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. »Auto« 3665.

»STEYR« AUTO elegantni, moderni, 12/40 HP, 6 sedežni voz, malo vožen, v izvrstnem stanju in z luksuz. opremo, poceni napredaj. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. »Auto« 3665.

Centenim čitateljem se priporočajo naslednje tvrdke:

Iv. Brunčič & Fr. Rebernik Pleskarja in ličarja Ljubljana, Kotnikova ul.	Stanko Keišin brivski salon Ljubljana Kopitarjeva ulica št. 1, nasproti Jugoslovanske tiskarne	Josip Musar mesar, LJUBLJANA Sv. Petra cesta 61 in šolski dvorec	Josip Satran špecerijška trgovina LJUBLJANA Šolski drev. 4 (Semenčič)
IV. BUZZOLINI trgovina z delikatesami LJUBLJANA Lingarjeva ul. 1	TEOD. KORN kleparsko in instalcijsko podjetje Ljubljana Poljanska cesta št. 8	Oražem & Jančar pohištvena ličarja in pleskarja Ljubljana, Breg	Oroslav Slapar krojač Nizke cene. Ravnikarjeva ul. 13
Modna trgovina J. Eger Ljubljana, Sv. Petra c. 2	Ivan Križnar krojač Ljubljana Hrenova ulica št. 9	JOSIP OLUP trgovina manufakture in oblačil Ljubljana, Stari trg 2 (na vogalu)	Štefan Speletić sobni slikar Ljubljana, Rimska cesta 16
IVAN JAVORNIK mesar Ljubljana, Domobranska c. 7 Stojnica poleg Zmajevskega mostu	Jakob Kavčič parna pekarna Ljubljana, Gradišče 5 Podruž.: Prešernova 14	K. Pečenko trgovina vseh vrst tkanin in čevljarstvih potrebščin Ljubljana, Sv. Petra cesta 13	Pavel Sterle AUTOTAKSI Ljubljana, Poljanska cesta 3 Telefon 942
Franc Hitti zaloge vsakovrstnih poljedelskih strojev Ljubljana, Mertincova cesta 2	Franc Jager tapetnik Kolodvorska ulica 28	PRISTOU & BRICELJ črkošlikarja, Ljubljana Aleksandrova c. 1 Telef. 908 Ustan. 1903	LEOPOLD ŠEGA jermener Ljubljana, Poljanska c. 49
Angeloslav Krastnik manufakturna trgovina Ljubljana, Marlovska c. 8	Deželna lekarna pri »Mar. Pomagaj« Mr. ph. M. Leustek Ljubljana, Resljeva cesta 1	Rudolf Radovan tapetnik Ljubljana, Krekov trg 7	I. Vižintin izvzuje vsakovrstna zidarska dela Ljubljana, Močnikova ul. 13
Kupite srečke Stadion!	FRANC LEVEC mesar govejega mesa Ljubljana tik Zmajevskega mostu, blizu Jugoslovanske tiskarne	Inserirajte v »Slovenca«!	Peter Žilnik splošno kleparstvo LJUBLJANA Poljanska cesta 31
»Jugomotalija« r. z. o. o. Industrija pločevinastih izdelkov Ljubljana Kolodvorska ulica 18	Martinc, Černe & Komp. dr. z o. z., pleskarska in črkošlik. tvrdka, LJUB LJANA, Igriska ul. 6	Klobuke , perilo, kravate, dežnike, palice, dežne plašče, telovadne potrebščine itd. kupite najceneje pri »AMERIKANCU«, Ljubljana, Stari trg 10	

Gospodinje, šivilje, krojačice in kovačice boste z oglejem zadovoljni le, če ga kupite pri tvrdki D. MARUŠIČ, Sv. Petra cesta št. 40. — Na debelo in drobno od 1 kg naprej. 3451

Vsakovrstno **zlato kupuje** po najvišjih cenah Černe, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3

STANOVANJE sobo in kuhinjo s pritlikl., išče rodbina 3 odraslih oseb v mestu Ljubljani. — Ponudbe upr. pod Tako.

Letovišče Kranjska gora!

V novi vili na najidealnejši legi se odda SOBE z 2 posteljama, event. s kuhinjo. — Ponudbe pod: »SOLNČNI DVOREC« na Aloma Comp., Ljubljana.

»STEYR« AUTO elegantni, moderni, 12/40 HP, 6 sedežni voz, malo vožen, v izvrstnem stanju in z luksuz. opremo, poceni napredaj. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. »Auto« 3665.

»STEYR« AUTO elegantni, moderni, 12/40 HP, 6 sedežni voz, malo vožen, v izvrstnem stanju in z luksuz. opremo, poceni napredaj. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. »Auto« 3665.

»STEYR« AUTO elegantni, moderni, 12/40 HP, 6 sedežni voz, malo vožen, v izvrstnem stanju in z luksuz. opremo, poceni napredaj. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. »Auto« 3665.

»STEYR« AUTO elegantni, moderni, 12/40 HP, 6 sedežni voz, malo vožen, v izvrstnem stanju in z luksuz. opremo, poceni napredaj. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. »Auto« 3665.

»STEYR« AUTO elegantni, moderni, 12/40 HP, 6 sedežni voz, malo vožen, v izvrstnem stanju in z luksuz. opremo, poceni napredaj. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. »Auto« 3665.

»STEYR« AUTO elegantni, moderni, 12/40 HP, 6 sedežni voz, malo vožen, v izvrstnem stanju in z luksuz. opremo, poceni napredaj. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. »Auto« 3665.

»STEYR« AUTO elegantni, moderni, 12/40 HP, 6 sedežni voz, malo vožen, v izvrstnem stanju in z luksuz. opremo, poceni napredaj. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. »Auto« 3665.

»STEYR« AUTO elegantni, moderni, 12/40 HP, 6 sedežni voz, malo vožen, v izvrstnem stanju in z luksuz. opremo, poceni napredaj. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. »Auto« 3665.

»STEYR« AUTO elegantni, moderni, 12/40 HP, 6 sedežni voz, malo vožen, v izvrstnem stanju in z luksuz. opremo, poceni napredaj. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. »Auto« 3665.

»STEYR« AUTO elegantni, moderni, 12/40 HP, 6 sedežni voz, malo vožen, v izvrstnem stanju in z luksuz. opremo, poceni napredaj. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. »Auto« 3665.

»STEYR« AUTO elegantni, moderni, 12/40 HP, 6 sedežni voz, malo vožen, v izvrstnem stanju in z luksuz. opremo, poceni napredaj. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. »Auto« 3665.

K. mag. št. 9962/1926.

Razpis.

MESTNI MAGISTRAT LJUBLJANSKI razpisuje oddajo tesar'skih in krovskih del za obj. VIII. v mestni vojašnici Kralja Aleksandra I. v Ljubljani.

Vsi potrebni podatki se dobe med uradnimi urami v mestnem gradbenem uradu, Lingarjeva ulica št. 1/III, v sobi št. 1. Ponudbe je vložiti najkasneje do 4. junija 1926 opoldne pri imenovanem uradu.

Mestni magistrat Ljubljanski,

dne 27. maja 1926.

Zahvala.

Za premnoge izraze iskrenega sožalja, ki smo jih prejeli ob smrti našega nepozabnega sina, brata, svaka in strica, gospoda

Ivo Sterleta

za poklonjeno cvetje ter mnogobrojno spremstvo, se tem potem najiskrenejše zahvaljujemo.

Naj blagovolijo sprejeti našo zahvalo p. n. zastopniki Ljubljanske kreditne banke, Častniški zbor, Udruženje vojnih invalidov, Zveze slovenskih vojakov iz svetovne vojne, člani SPD in TK »Skale«, in mnogobrojni prijatelji, ki so draga rajnika spremili k večnemu počitku.

Posebno se zahvaljujemo g. Franju Bonaču za njegov v srce segajoči govor, občanom in kr. orožnikom iz Kokre, katerim se imamo zahvaliti, da počiva naš nepozabni Ivo v naši sredini. Ljubljana, dne 27. majnika 1926.

ZALUJOČI OSTALI

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani:

DOMAČI VRT

Kako ga uredimo, obdelujemo in krasimo **Priredil M. Humeč** Cena Din 33.—, vezano Din 40.—

Jermena za cepe, gože, biče, bičevnike, modne pasove, molvoz (špage), šmis, vrvi za perilo, konjske uzde, vrvice (špage), šmis, zidarje, štrange, cunčelje, pasove (gurtne), dreto nudi po najnižjih cenah tvrdka

Osvald Dobeč, Ljubljana Sv. Jakoba trg št. 9.

L. MIKUS LJUBLJANA, MESTNI TRG 13

izdelovatelj dežnikov Na drobno! Na debelo! Zaloge sprehajalnih palic Stari dežniki se nanovo preoblečejo

V ZALOGI IMAM še večjo množino

strešne OPEKE iz ilovne grude. — Je jako fina, na stavbi spodaj vedno suha, po vrhu pa ravna in rdeča. Po stari skušnji trpi ta gorenjska opeka več kot 100 let. Enake vrste imam tudi stavbene OPEKE. Cena primerna. — JOSIP LOGAR, posestnik in opekarnar v Letencah št. 9 pri Kranju (Gorenjsko).

Dobro ohranjen, četudi starejši

dynamo ca 50 PS

se kupi. — Ponudbe naj se pošljejo na upravo pod »Dynamo« št. 3489.

Štev. 757/26. 3506

Dražba.

Podpisano poglavarstvo potrebuje

1400 kom. tablic za hiš. številke

iz belega žganega emaila z nadpisom ulic, in sicer nad številko v cirilici, pod številko pa v latinici, ter 172 uličnih tablic — in latinici. —

Ponudbe — taksirane po predpisih — in vzorce je doposlati temu poglavarstvu do 1. junija t. l.

Poglavarstvo trga Indijja, dne 19. maja 1926.

Načelnik: SAVIČ s. r.

+

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša ljubljena hčerka, sestra, sestrična

</